

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ – ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ»

Α. Γενική παρουσίαση

Πρωταρχικός στόχος της κυβέρνησης είναι η εξασφάλιση του δημοσιονομικού και μακροοικονομικού επιπέδου της εθνικής οικονομίας, το οποίο είναι απολύτως κρίσιμο και καθοριστικό για το επίπεδο της επιχείρησης, του νοικοκυριού, της ατομικής κατάστασης και της ευημερίας του κάθε Έλληνα πολίτη. Η Ελλάδα πρέπει να βρει ξανά τη δημοσιονομική της ανεξαρτησία και αξιοπρέπεια, να αποκτήσει το πλεονέκτημα των πρωτογενών πλεονασμάτων από το επόμενο έτος και να είναι σε θέση, παρότι δανειζόμενη, να μετέχει ισότιμα και με ισχυρό λόγο στη διαπραγμάτευση με τους εταίρους της και τους διεθνείς συνομιλητές της.

Για να επιτευχθούν οι κρίσιμοι αυτοί στόχοι, πρέπει πρωτίστως να ανακτηθεί η αξιοπιστία της χώρας απέναντι στους εταίρους και πιστωτές και να αποδειχθεί η σταθερή προσηλωση στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας. Με σκοπό τη συνεπή και αποτελεσματική εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής και των αντίστοιχων δεσμεύσεών μας, προωθούνται με το παρόν σχέδιο νόμου ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και την δημοσιονομική εξυγίανση της χώρας, προκειμένου να καταστεί δυνατή η αντιστροφή της σημερινής δεινής οικονομικής κατάστασης της χώρας με βάση τις πραγματικές δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας με την κινητοποίηση όλων των υγιών ζωντανών παραγωγικών δυνάμεων της χώρας.

Το γεγονός ότι ψηφίστηκε το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα και ο εφαρμοστικός νόμος μέσα στις προθεσμίες που είχαν οριοθετηθεί, υπήρξε συμφωνία επί της διαδικασίας με την αντιπολίτευση, όπως επίσης και ότι άμεσα ανακοινώθηκε η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ιδιωτικοποιήσεων με ευρύτατη πολιτική συναίνεση, λειτούργησαν καταλυτικά στις πρόσφατες διαπραγματεύσεις με τους εταίρους μας. Κάθε πράξη συνέπειας έναντι των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ενισχύει την διαπραγματευτική θέση της χώρας, συμβάλλει σε θετικότερα αποτελέσματα και λειτουργεί ευεργετικά για τον κάθε Έλληνα πολίτη, του οποίου το προσωπικό βιοτικό επίπεδο είναι άμεσα και άρρηκτα συνυφασμένο με το επίπεδο της εθνικής οικονομίας.

Άμεση προτεραιότητα ζωτικού δημοσίου συμφέροντος είναι η επίτευξη των στόχων του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος και η εφαρμογή του προϋπολογισμού συμπεριλαμβανομένων και των διορθωτικών μέτρων του 2011. Στην προσπάθεια αυτή καλείται να συμβάλλει το σύνολο των κοινωνικών και οικονομικών δυνάμεων της χώρας. Είναι προφανές ότι υπάρχει μια σημαντική επιβάρυνση στο μηνιαίο εισόδημα κάθε πολίτη, κάθε οικογένειας, όμως, αν δεν επιτευχθούν οι στόχοι του Προγράμματος, οι

επιπτώσεις θα είναι εξαιρετικά αρνητικές και θα επηρεαστεί δραματικά το εισόδημα των Ελλήνων πολιτών και οι προοπτικές για τις μελλοντικές γενιές. Για το λόγο αυτό αποκτά βαρύνουσα σημασία η αίσθηση ευθύνης, σοβαρότητας και υπευθυνότητας στην έγκαιρη και απρόσκοπτη εφαρμογή των στόχων που έχουν τεθεί.

Στο πλαίσιο αυτό, με το παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση της εθνικής μας οικονομίας, σύμφωνα με τους στόχους του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής, αλλά και του Εθνικού Σχεδίου Ανασυγκρότησης, το οποίο φιλοδοξεί να οδηγήσει σε θετικά δημοσιονομικά, αναπτυξιακά και κοινωνικά αποτελέσματα.

Στο **Μέρος Α'** καθορίζεται το πλαίσιο των τουριστικών επενδύσεων με ειδική πρόβλεψη για τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα, με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων αλλά και την αναβάθμιση της χώρας στον τομέα του τουρισμού, δεδομένου ότι ο τουρισμός είναι το πλέον σημαντικό όχημα για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία για την ισόρροπη ανάπτυξή της σε περιφερειακό επίπεδο.

Στο **Μέρος Β'** αντιμετωπίζονται επί μέρους, εκκρεμή ζητήματα συνταξιοδοτικής, φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, διοικητικής οργάνωσης του Υπουργείου Οικονομικών και λειτουργίας της Τράπεζας της Ελλάδος, με σκοπό την αποτελεσματικότερη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού και την επίτευξη των δημοσιονομικών μας στόχων. Και στο **Μέρος Γ'** ρυθμίζεται η αγορά και η εποπτεία των τυχερών παιγνίων σύμφωνα με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό τη διαφύλαξη του δημοσίου συμφέροντος, της δημοσίας τάξεως καθώς και την ασφάλεια και προστασία των πολιτών.

Β. Ειδικότερα επί των Κεφαλαίων Α' και Β'

Γενικό μέρος

Αποτελεί κοινή επιδίωξη για την πολιτεία και των επιχειρήσεων, που άμεσα ή έμμεσα εμπλέκονται στον τομέα του τουρισμού, να τεθούν νέες βάσεις ανάπτυξης, με αλλαγή της νοοτροπίας που επί χρόνια πρυτάνευσε, με την ανοχή ή/και συνυπαιτιότητα του κράτους (π.χ. συστήματα επιδοτήσεων, έλλειψη μεσο-μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού κ.λπ).

Ιστορικά, ο ελληνικός τουρισμός, έπειτα από μία εικοσαετία ανάπτυξης βασισμένης αποκλειστικά στο μοντέλο «ήλιος και θάλασσα» αντιμετωπίζει σήμερα μια σειρά από προκλήσεις. Οι βασικότερες από αυτές έχουν ως εξής:

- **Αμβλυνση της εποχικότητας.** Το 52% των αφίξεων στη χώρα μας επικεντρώνεται στο 3ο τρίμηνο του έτους, ενώ το μερίδιο του 1ου και του 2ου τριμήνου είναι στο 7% και 15% αντίστοιχα. Άμεσα ανταγωνίστριες χώρες (Ιταλία, Τουρκία) παρουσιάζουν πολύ μικρότερη εποχικότητα, ενώ η Αίγυπτος έχει ισομερή καταμερισμό των αφίξεων στη διάρκεια του έτους.

- **Χαμηλή δαπάνη ανά επισκέπτη.** Η Ελλάδα έχει χαμηλή συνολική μέση δαπάνη ανά επισκέπτη (χαμηλότερη από Ιταλία, Ισπανία και Τουρκία), αλλά την υψηλότερη στη κατηγορία «διαμονή – διατροφή».
- **Μικρός αριθμός ξενοδοχείων υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και υποδομών.** Το ποσοστό των ξενοδοχείων 4* και 5* ανέρχεται μόνο στο 15% του συνόλου των ξενοδοχείων (3*=23%, 2*=46%, 1*=16%).
- **Χαμηλή διείσδυση διεθνών αλυσίδων επώνυμων ξενοδοχείων (brands).** Η διείσδυση των ξενοδοχείων αυτών στην Ελλάδα ανέρχεται μόλις στο 4% των μονάδων και στο 19% των κλινών, σε σύγκριση με 25% και 40% αντιστοίχως σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.
- **Παντελής απουσία σύγχρονων τουριστικών προϊόντων,** όπως π.χ. τουριστική κατοικία.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η χώρα μας είναι εποχιακός προορισμός, μη ανταγωνιστικός σε επίπεδο κόστους υπηρεσιών, και με σχετικά χαμηλής ποιότητας ξενοδοχειακές υποδομές και υπηρεσίες. Το υψηλό κόστος που προκύπτει από μια σειρά ανελαστικών παραγόντων μπορεί να αντισταθμιστεί μόνο με την προσέλκυση επισκεπτών υψηλότερης αγοραστικής ικανότητας, που με τη σειρά τους απαιτούν προϊόντα, υπηρεσίες και υποδομές υψηλών προδιαγραφών.

Υπό το πρίσμα αυτό, ένα νέο τουριστικό προϊόν που εξυπηρετεί στρατηγικά την πολιτική για τουρισμό όλο το χρόνο, σε όλη την Ελλάδα και από όλο τον κόσμο είναι η τουριστική κατοικία. Για να επιτευχθεί η στρατηγική αυτή στόχευση απαιτείται η ουσιαστική αναβάθμιση της ποιότητας του προσφερόμενου προϊόντος και η αναδιάρθρωση του τουριστικού χαρτοφυλακίου με υπηρεσίες που θα στοχεύουν σε ένα κοινό τουριστών/επισκεπτών που αναζητεί τις αυθεντικές εμπειρίες τις οποίες μπορεί να προσφέρει η χώρα μας. Η τουριστική κατοικία, διαμορφωμένη, ρυθμισμένη και εστιασμένη προς ένα τέτοιο κοινό μπορεί να εξυπηρετήσει τη στόχευση αυτή, με πολλαπλά και πολλαπλασιαστικά οφέλη για την τοπική και εθνική οικονομία.

Διεθνώς, η τουριστική κατοικία αφορά σε αυτοτελή επιπλωμένη κατοικία, εντός λειτουργούντος τουριστικού συγκροτήματος υψηλών προδιαγραφών και προσφερόμενων υπηρεσιών. Οι ιδιόκτητες επιπλωμένων κατοικιών συνυπάρχουν, στον ευρύτερο χώρο του ξενοδοχειακού συγκροτήματος και στους κοινόχρηστους χώρους αυτού, με αντίστοιχες επιπλωμένες κατοικίες του συγκροτήματος που μισθώνονται ημερησίως από τον διαχειριστή της τουριστικής επιχείρησης. Υπό αυτή την έννοια και μορφή, η τουριστική κατοικία με επιτυχία εφαρμόζεται σε αναπτυσσόμενους και αναπτυσσόμενους τουριστικούς προορισμούς παγκοσμίως, αποτελώντας μία ιδιαίτερη και διακριτή κατηγορία τουριστικού προϊόντος και υπηρεσίας. Μια κατηγορία που δημιουργεί ιδιαίτερους 'προορισμούς' με τεράστια οφέλη για την τοπική κοινωνία και οικονομία. Με το σκεπτικό αυτό, η ανάπτυξη αυτού του τύπου των τουριστικών κατοικιών αποτελεί επιχειρηματικό αντικείμενο επένδυσης κορυφαίων διεθνών ξενοδοχειακών αλυσίδων και brands.

Απαντώντας στην ανάγκη αυτή, το παρόν νομοσχέδιο εισάγει την τουριστική κατοικία και στη χώρα μας, με τη μορφή σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων (mixed use resorts). Η λειτουργική μορφή της τουριστικής κατοικίας που

εισάγεται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις απαντά άμεσα σε δύο στρατηγικές απαιτήσεις της χώρας:

- Τη προσέλκυση επενδύσεων, με στόχο την ανάταξη της εθνικής οικονομίας.
- Την αναδιάρθρωση του εγχώριου τουρισμού σε ένα μακροπρόθεσμα βιώσιμο και ανταγωνιστικό πλαίσιο, με στόχο την παραγωγή πλούτου και τη διασφάλιση ποιοτικών θέσεων εργασίας στο κλάδο.

Με τη δυνατότητα πώλησης μέρους των κατοικιών δημιουργούνται για τον επενδυτή οι προϋποθέσεις μείωσης του χρόνου ανακύκλησης του αρχικού κεφαλαίου. Επιπλέον, με τις χρηματοδοτικές εισροές από τις πωλήσεις, ο επενδυτής έχει τη δυνατότητα να κάνει ποιοτικότερες και δαπανηρότερες κατασκευές.

Σε μία περίοδο που η προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων είναι πιο επιτακτική από ποτέ, δεν πρέπει να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι πλην ελάχιστων -στατιστικώς ουδέτερων εξαιρέσεων- ουδεμία διεθνής ξενοδοχειακή αλυσίδα έχει αναλάβει τη διαχείριση ελληνικών ξενοδοχείων στις πόλεις και κυρίως στους τουριστικούς προορισμούς, διότι η ιδιοκτησία δεν δύναται να ανταποκριθεί στις απαιτούμενες επενδύσεις που τίθενται ως προϋπόθεση από τις διεθνείς αλυσίδες management. Αυτή η εξαίρεση αφορά μόνο την Ελλάδα, αφού το σύνολο των ανταγωνιστικών Μεσογειακών προορισμών, εντός και εκτός Ευρώπης, απολαμβάνει τα προνόμια που προσφέρουν οι διεθνείς αλυσίδες.

Επί των άρθρων 1 - 3

Ειδικότερα, **με το άρθρο 1** δίδεται σαφής ορισμός των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, με την προσθήκη σχετικών διατάξεων στην τουριστική νομοθεσία και καθορίζεται το μέγιστο ποσοστό των δυνάμενων να μεταβιβασθούν ή εκμισθωθούν μακροχρονίως τμημάτων του σύνθετου τουριστικού καταλύματος και το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συνιδιοκτητών και τη λειτουργία του όλου συγκροτήματος. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι στις ρυθμίσεις περί σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων μπορεί να υπάγονται, υπό προϋποθέσεις, και υφιστάμενα τουριστικά καταλύματα. Σημειώνεται ότι, ενόψει της ειδικής φύσεως του νέου αυτού τουριστικού προϊόντος, ο θεσμός της χρονομίσθωσης δεν εφαρμόζεται στα σύνθετα τουριστικά καταλύματα που εισάγονται με το άρθρο αυτό.

Με **το άρθρο 2** καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χωροθέτηση των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις του εκάστοτε χωροταξικού σχεδιασμού. Σημειώνεται ιδίως το γεγονός ότι η χωροθέτηση σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων σε γήπεδα επιφανείας άνω των 800 στρεμμάτων είναι επιτρεπτή μόνο σε οργανωμένους τουριστικούς υποδοχείς (Π.Ο.Τ.Α.). Αποσαφηνίζεται, επίσης, ειδικώς για τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα, το πολεοδομικό καθεστώς που τα διέπει και ιδίως ο συντελεστής δόμησης που είναι ενιαίος για το σύνολο του σύνθετου

τουριστικού καταλύματος και αρκετά μικρότερος (0,15) από αυτόν που ισχύει σήμερα για τις τουριστικές εγκαταστάσεις εκτός σχεδίου (0,20).

Σημειώνεται, προς άρση οποιασδήποτε τυχόν παρερμηνείας, ότι τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα που εισάγονται με τις προτεινόμενες διατάξεις του νομοσχεδίου αποτελούν νέα *τ ο υ ρ ι σ τ ι κ ά* προϊόντα ξενοδοχειακού χαρακτήρα, αποτελούν δηλαδή μέρος μιας αμιγώς τουριστικής επένδυσης και δεν έχουν σχέση με συμβατικές (οικιστικές ή άλλες) αναπτύξεις. Τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την ανάπτυξη του νέου αυτού τουριστικού προϊόντος, τόσο για τις περιοχές υποδοχής των τουριστικών επενδύσεων μικτού τύπου όσο και για τη χώρα συνολικά, είναι πολύ σημαντικά και αφορούν ιδίως την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, αφού η χρήση των τουριστικών κατοικιών θα διαχέεται σε όλους τους μήνες του χρόνου. Το χαρακτηριστικό αυτό είναι θετικό τόσο για τις περιοχές χωροθέτησης των τουριστικών κατοικιών όσο και για τις «κεντρικές» μονάδες των τουριστικών υποδομών που περιλαμβάνουν και τουριστικές κατοικίες (δημιουργώντας μια αντίστοιχα διευρυμένη από χρονική άποψη ροή εσόδων, μέσω των υπηρεσιών που παρέχει προς τους ιδιοκτήτες / χρήστες των τουριστικών κατοικιών).

Οι ιδιοκτήτες των τουριστικών κατοικιών που αποτελούν τμήμα των μικτών επενδύσεων, λόγω της συχνής διαμονής σε αυτές, αποκτούν εκ των πραγμάτων διασυνδέσεις με τις τοπικές κοινωνίες σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι οι κλασικοί τουρίστες. Το στοιχείο αυτό έχει προφανείς θετικές επιπτώσεις στην τοπική οικονομία, αλλά ενίοτε και στο κοινωνικό και πολιτισμικό πεδίο. Μειώνεται επίσης η εξάρτηση από την κυμαινόμενη οικονομική συγκυρία, αφού η επένδυση σε ένα συγκεκριμένο τουριστικό κατάλυμα γίνεται εφάπαξ (σε περιόδους διαθέσιμου εισοδήματος) και η διάθεση απόσβεσής της ενθαρρύνει τις μετακινήσεις προς αυτήν ακόμα και υπό συνθήκες συρρίκνωσης του διαθέσιμου εισοδήματος. Ως εκ τούτου, και τα «μητρικά» τουριστικά συγκροτήματα αλλά και οι περιοχές χωροθέτησής τους, όπως και οι τοπικές κοινωνίες, επωφελούνται από μια ζήτηση ακόμη και σε περιόδους ύφεσης των κλασικών τουριστικών ροών.

Στόχος των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι η εξασφάλιση σημαντικής και επαναλαμβανόμενης εισροής κεφαλαίων από άμεσες ξένες επενδύσεις αλλά και η ενίσχυση της δραστηριότητας των εγχώριων παραγωγικών κλάδων. Ως προς το τελευταίο σημείο, μια εξαιρετικά σημαντική συνιστώσα είναι ο κατασκευαστικός τομέας, που θα τονωθεί από την ανάπτυξη των νέων προϊόντων, και με τη σειρά του θα λειτουργήσει προωθητικά για το σύνολο της οικονομίας. Συγχρόνως, διευρύνεται η γεωγραφική βάση του τουρισμού, επειδή τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που απαιτούνται για τη χωροθέτηση σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων δεν περιορίζονται στους κλασικούς και ενίοτε κορεσμένους τουριστικούς πόρους (θάλασσα, κλίμα) αλλά καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα. Περιοχές της περιφέρειας, εκτός κλασικών τουριστικών ροών, μπορούν έτσι να προσελκύσουν μικτές επενδύσεις, με αποτέλεσμα μια πιο ισόρροπη χωρική ανάπτυξη. Οι δε επιπτώσεις στην απασχόληση είναι εξίσου σημαντικές, καθώς δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας που δεν περιορίζονται μόνο κατά τη διάρκεια της κατασκευής, αλλά επεκτείνονται και κατά την διάρκεια της λειτουργίας των εγκαταστάσεων, δεδομένου ότι τα

σύνθετα τουριστικά καταλύματα λειτουργούν συνδυαστικά και δημιουργούν πρόσθετη ζήτηση υπηρεσιών.

Η δημιουργία των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, έτσι όπως περιγράφεται στα **άρθρα 1 και 2**, αποτελεί ένα εργαλείο πολλαπλής αποθάρρυνσης και περιορισμού, με θετικό τρόπο και όχι με απαγορεύσεις, της ανοργάνωτης εκτός σχεδίου δόμησης. Και τούτο διότι οι μεγαλύτερες επενδύσεις εμπεριέχουν από τη φύση τους μια καλύτερη οργάνωση του χώρου σε μεγαλύτερη κλίμακα (ανεξάρτητα από τον τυπικό χαρακτήρα του εργαλείου μέσω του οποίου υλοποιούνται), έχουν χαμηλότερες συνολικές πυκνότητες από αυτές στις οποίες οδηγεί η εκτός σχεδίου δόμηση όταν υπάρχει μεγάλη πίεση, και καθιστούν πολύ πιο δύσκολη την αυθαίρετη δόμηση, λόγω των μεγαλύτερων περιθωρίων ελέγχου στις μεγάλες και «περίοπτες» αναπτύξεις. Παράλληλα, οι σύνθετες τουριστικές επενδύσεις συμβάλλουν όχι μόνο στη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και στην προστασία του φυσικού μας πλούτου, αλλά δίνουν και την ευκαιρία για την ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Επίσης, με το **άρθρο 3**, η Πολιτεία επιχειρεί να αντιμετωπίσει το χρόνιο πρόβλημα των πεπαλαιωμένων και εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων που είτε έχουν διακόψει την λειτουργία τους εδώ και πάρα πολλά χρόνια, είτε υπολειμματού επειδή έχουν ανεγερθεί με προδιαγραφές που δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις της ξενοδοχείας ή βρίσκονται σε περιοχές που έχουν απωλέσει πλέον τον τουριστικό χαρακτήρα τους ή περιοχές με φθίνουσα ζήτηση σε τουριστικά καταλύματα, αλλά αυξημένη ζήτηση σε παραθεριστική κατοικία. Ειδικότερα, προβλέπεται η επιβολή ειδικού τέλους επιβάρυνσης του περιβάλλοντος, η οποία προκαλείται από την εγκατάλειψη υφιστάμενων εντός ή εκτός σχεδίου παλαιών τουριστικών καταλυμάτων. Τα ποσά αυτά αποδίδονται στο Πράσινο Ταμείο και διατίθενται για προγράμματα και δράσεις περιβαλλοντικής αποκατάστασης και προστασίας χώρων με ιδιαίτερη πολιτιστική, τουριστική και ιστορική σημασία. Παράλληλα, παρέχονται κίνητρα για την κατεδάφιση παλαιών τουριστικών καταλυμάτων τα οποία συνδέονται με τη δυνατότητα δόμησης του ακινήτου με χρήση επίσης τουριστική. Ειδικότερα παρέχεται η δυνατότητα για τη δημιουργία νέων τουριστικών συγκροτημάτων με συντελεστή δόμησης έως 0,05, τα οποία θα αποτελούνται από τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και θα συνοδεύονται από μία, κατ' ελάχιστον, ειδική τουριστική υποδομή.

Επί των άρθρων 4 – 7

Επίσης, με το **άρθρο 4** τροποποιείται και βελτιώνεται το κανονιστικό καθεστώς των Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) προκειμένου αφενός να προσαρμοσθεί προς τα κριθέντα από τη νομολογία του ΣτΕ (ΣτΕ Ολομ. 3396-3397/2010) και αφετέρου να αντιμετωπισθούν λειτουργικά προβλήματα που ανεφύησαν κατά την εφαρμογή του στην πράξη. Συγκεκριμένα, ο χαρακτηρισμός και η οριοθέτηση των ΠΟΤΑ γίνεται πλέον με προεδρικό διάταγμα, το περιεχόμενο του οποίου προσδιορίζεται με σαφήνεια στον νόμο, ενώ παραλλήλως προβλέπεται ότι ο καθορισμός περιοχής ως Π.Ο.Τ.Α. πρέπει να αποτελεί οπωσδήποτε αντικείμενο προηγούμενης

Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ), όπως απαιτεί η οδηγία 2001/42/ΕΚ και η εθνική νομοθεσία.

Ένας από τους βασικότερους και κρισιμότερους στόχους των προτεινομένων ρυθμίσεων, πέραν της εισαγωγής στην τουριστική νομοθεσία και συστηματοποίησης του προϊόντος της τουριστικής κατοικίας, είναι ο εξορθολογισμός, η απλοποίηση και η επιτάχυνση της αδειοδοτικής διαδικασίας για τις τουριστικές επενδύσεις. Για τον σκοπό αυτό, προτείνονται ρυθμίσεις (**άρθρο 7, παρ. 5 και 6**) που αποβλέπουν κυρίως στον καθορισμό γενικών κανόνων δημιουργίας και εγκατάστασης των τουριστικών καταλυμάτων και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής με άμεση εφαρμογή σε όλες τις περιοχές της χώρας. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τις περιπτώσεις όπου επέρχεται δυσμενής μεταβολή των χρήσεων γης, η οποία αποκλείει εφεξής τη χωροθέτηση τουριστικών καταλυμάτων και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής σε ορισμένες περιοχές. Στόχος της όλης ρύθμισης είναι να αποφευχθούν μη νόμιμες μεταβολές του πολεοδομικού καθεστώτος που μπορεί να πλήξουν την εμπιστοσύνη των επιχειρηματιών του τουριστικού τομέα και την ασφάλεια δικαίου των τουριστικών επενδύσεων, δημιουργώντας διοικητικές προστριβές και δικαστικές αμφισβητήσεις. Οι ρυθμίσεις για την επίσπευση της αδειοδοτικής διαδικασίας των τουριστικών επενδύσεων ολοκληρώνονται με τρεις σημαντικές θεσμικές ρυθμίσεις που εμπεριέχονται στα **άρθρα 5 και 6**: α) την ίδρυση Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης Τουριστικών Επενδύσεων στον ΕΟΤ, που θα λειτουργεί ως «υπηρεσία μιας στάσεως» για τη διευκόλυνση των τουριστικών επενδύσεων, β) την ίδρυση αυτοτελούς πολεοδομικού γραφείου στον ΕΟΤ, το οποίο θα επιλαμβάνεται της έκδοσης και αναθεώρησης των οικοδομικών αδειών για τις μεγάλες ή σύνθετες τουριστικές επενδύσεις και γ) τη σύσταση Κεντρικής Συντονιστικής Ομάδας για τις τουριστικές επενδύσεις με εκπροσώπους των υπουργείων Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτισμού και Τουρισμού. Έργο της ομάδας είναι ο συντονισμός και η επίσπευση των αδειοδοτικών διαδικασιών που εμπíπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας των 2 υπουργείων (χωροθέτηση, έγκριση περιβαλλοντικών όρων, πολεοδομική αδειοδότηση, κ.λπ.) και η επίλυση σχετικών διοικητικών δυσχερειών και προβλημάτων.

Περαιτέρω, με τις ρυθμίσεις των **παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 7** αντιμετωπίζονται θέματα εφαρμογής του ισχύοντος Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό τα οποία αφορούν κατά σειρά τη ρύθμιση της τύχης των τουριστικών επενδύσεων που είχαν ήδη εξοπλιστεί με άδειες των αρμοδίων αρχών κατά τον χρόνο εγκρίσεως του ως άνω πλαισίου, την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του ως άνω Ειδικού Πλαισίου των αιτήσεων επενδυτικών σχεδίων που είχαν υποβληθεί μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 2008 και αφορούν πυρόπληκτες περιοχές και, τέλος, την κατάργηση της παραγράφου Γ του άρθρου 10 του πιο πάνω πλαισίου, τα θέματα της οποίας ρυθμίζονται πλέον ειδικώς και πλήρως από το παρόν σχέδιο νόμου. Τέλος, με τις **παραγράφους 7 έως και 10 του άρθρου 7** ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την τακτοποίηση θεμάτων για τα ακίνητα της ΕΤΑ, προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αξιοποίησης με στόχο την προσέλκυση επενδυτικού ενδιαφέροντος που θα αναβαθμίσει το τουριστικό προϊόν της χώρας συμβάλλοντας αποφασιστικά στην ανάπτυξη και

την απασχόληση. Για το σκοπό αυτό επιδιώκεται η συνεργασία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού με τα συναρμόδια Υπουργεία, με σκοπό το συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την έγκριση εκτέλεσης έργων στον αιγιαλό, την παραλία και τη θάλασσα προς εξυπηρέτηση τουριστικών σκοπών, σε ακίνητα που έχουν χαρακτηριστεί Τουριστικά Δημόσια Κτήματα ή για τα οποία έχει εκδοθεί σχετική Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Με τον τρόπο αυτό, και με τη σύμφωνη γνώμη της δημιουργούμενης διατομεακής Επιτροπής, επιταχύνονται οι χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης των εν λόγω έργων και επιτυγχάνεται η προσέλκυση επενδυτών για την αξιοποίηση της τουριστικής περιουσίας χάριν του δημοσίου συμφέροντος. Αναλόγως, λαμβάνεται μέριμνα για τα δημόσια κτήματα, περιλαμβανομένου του αιγιαλού και της παραλίας, που ευρίσκονται μεταξύ ακινήτων, που ανήκουν κατά κυριότητα ή διοίκηση και διαχείριση στην ΕΤΑ και της ακτογραμμής, τα οποία χαρακτηρίζονται αυτοδικαίως ως Τουριστικά Δημόσια Κτήματα και η διοίκηση και διαχείρισή τους περιέρχεται χωρίς άλλη πρόσθετη γραφειοκρατική διαδικασία στην ΕΤΑ, προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο συνολικός και ολοκληρωμένος σχεδιασμός τουριστικής αξιοποίησης των εν λόγω δημοσίων κτημάτων.

Δ. Ειδικότερα επί του Κεφαλαίου Γ΄

Γενικό Μέρος

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, καταργούνται ανενεργείς από πολλού χρόνου διατάξεις των συνταξιοδοτικών κωδίκων του Δημοσίου και τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις των κωδίκων αυτών, ώστε να καταστούν περισσότερο λειτουργικές. Περαιτέρω τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3865/2010, προκειμένου να αντιμετωπιστούν ζητήματα που προέκυψαν κατά την πρακτική εφαρμογή τους, ρυθμίζεται το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς των μετατασσομένων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε φορείς που διέπονται από άλλο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς, αντιμετωπίζονται ασφαλιστικά – συνταξιοδοτικά θέματα εργαζομένων Ν.Π.Δ.Δ. και αναδιарθρώνεται η Γενική Διεύθυνση Συντάξεων του Γ.Λ.Κ, έτσι ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών και να μειωθεί ο χρόνος εξέτασης υποθέσεων αρμοδιότητάς της καθώς και το λειτουργικό και διοικητικό της κόστος.

Επί του άρθρου 8

Με τις διατάξεις της **παρ. 1**, επιχειρείται η εξάλειψη ερμηνευτικών-λειτουργικών προβλημάτων, που έχουν ανακύψει μετά την υπαγωγή από 1.1.1985 των δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, δυσχεραίνοντας το έργο των αρμοδίων Δ/νσεων της Υπηρεσίας Συντάξεων.

Η επιφύλαξη ως προς τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.3865/2010, συνίσταται στο ότι το προσλαμβανόμενο από 1.1.2011 προσωπικό στους Δήμους, υπάγεται βάσει αυτών στο ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (όπως και όλοι οι προσλαμβανόμενοι στο Δημόσιο από την ίδια ως άνω ημερομηνία) και κατά συνέπεια δεν ισχύουν γι' αυτό οι διατάξεις του

Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων ή του ν. 2084/1992, κατά περίπτωση.

Με τις διατάξεις της **παρ. 2**, καλύπτεται και τυπικά η ενσωμάτωση στο συντάξιμο μισθό των μελών ΕΠ της ΑΣΠΑΙΤΕ του επιδόματος βιβλιοθήκης το οποίο καταβάλλεται με τις αποδοχές τους, αφού η αρμόδια Δ/ση Κανονισμού Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., ερμηνεύοντας τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.3620/2007 με τις οποίες ενσωματώθηκε το ανωτέρω επίδομα στις συντάξιμες αποδοχές των μελών ΔΕΠ των Πανεπιστημίων και ΕΠ των Τ.Ε.Ι. και μετά από σύμφωνη γνώμη του Νομικού Συμβούλου στην Υπηρεσία Συντάξεων, είχε ήδη ενσωματώσει το επίδομα αυτό στο συντάξιμο μισθό των μελών ΕΠ της ΑΣΠΑΙΤΕ.

Με τις διατάξεις της **παρ. 3**, καθορίζεται ο συντάξιμος μισθός των συμβούλων και μόνιμων Παρέδρων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι) που εντάσσονται στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π), με βάση τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 20 του προαναφερόμενου νόμου.

Ο καθοριζόμενος με τις προτεινόμενες διατάξεις συντάξιμος μισθός, ταυτίζεται με το συντάξιμο μισθό που ελάμβαναν στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Με τις διατάξεις της **παρ. 4**, επαναδιατυπώνονται οι διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 6 του ν. 3865/2010, ώστε να αποσαφηνισθεί πλήρως ότι: α) όσοι υπάλληλοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης μέχρι την 31-12-2010 δεν υπάγονται στις διατάξεις αυτές και β) ο αναγνωριζόμενος με βάση τις διατάξεις αυτές χρόνος παιδιών, για όσους θεμελιώνουν, με συνυπολογισμό του χρόνου αυτού, δικαίωμα σύνταξης μέχρι την 31-12-2010, λαμβάνεται υπόψη μόνο για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης και όχι και για την προσαύξηση αυτής. Οι διατάξεις αυτές κρίθηκαν επιβεβλημένες γιατί και στις δύο προαναφερόμενες περιπτώσεις δεν διαφεύδονται οι συνταξιοδοτικές προσδοκίες των ανωτέρω υπαλλήλων, αλλά αντιθέτως εξακολουθούν να υπάγονται στις ευεργετικές διατάξεις που ίσχυαν πριν την ισχύ του ν. 3865/2010.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **παρ. 5**, προβλέπεται ότι η προϋπηρεσία του υπαλλήλου που έχει αποτελέσει προσόν διορισμού και για την οποία έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.1405/1983 (διαδοχική ασφάλιση), πρακτική άλλωστε που ακολουθείται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις συντάξεων από την 1-1-1993 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 2084/1992). Με τις ίδιες διατάξεις θεσπίζεται ότι για το συντάξιμο του χρόνου που διανύθηκε σε Χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξαρτήτως του αν ο χρόνος αυτός αποτέλεσε προσόν διορισμού για την πρόσληψη του υπαλλήλου στην Ελλάδα, έχουν εφαρμογή οι οικείοι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κοινωνική ασφάλιση και όχι το Ελληνικό δίκαιο, δεδομένου ότι από 25-10-1998 ημερομηνία επέκτασης των διατάξεων των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 1408/71 και 574/72 για την ασφάλιση των εργασιακά μετακινούμενων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει προκύψει διοικητική αλλά και δικαστική διχογνωμία ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο στις περιπτώσεις επικάλυψης των σχετικών διατάξεων.

Με τις διατάξεις της **παρ.6** επιχειρείται ο επαναπροσδιορισμός του συνολικού ποσού της σύνταξης που κανονίζεται με βάση τις διατάξεις του ν. 3029/2002. Ο επαναπροσδιορισμός αυτός θα γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να κατατείνει στο ίδιο αποτέλεσμα (δηλ. στο ίδιο συνολικό ποσό σύνταξης) με βάση όμως συνταξιοδοτικά «γνωρίσματα» (Μισθολογικό Κλιμάκιο και χιλιοστά) δημοσίου υπαλλήλου ή λειτουργού ο οποίος έχει συνταξιοδοτηθεί με βάση την ισχύουσα μέχρι 31.12.2007 (πριν την ισχύ του ν. 3029/2002) συνταξιοδοτική νομοθεσία. Έτσι ο συνταξιούχος αυτός στο εξής θα αναγνωρίζεται ως συνταξιούχος του Δημοσίου με Μ.Κ. και χιλιοστά που προκύπτουν από το άθροισμα των δύο διαφορετικά υπολογιζόμενων χρόνων ασφάλισης (προ και μετά την 31-12-2007) και κάθε φορά που θα αυξάνεται ή θα αναπροσαρμόζεται η σύνταξη δημοσίου υπαλλήλου με τα ίδια «χαρακτηριστικά», θα αυξάνεται ή θα αναπροσαρμόζεται κατά ενιαίο τρόπο και η σύνταξη που έχει κανονισθεί με βάση τις διατάξεις του ν. 3029/2002. Η λύση αυτή προκρίθηκε δεδομένου ότι υπάρχει προηγούμενο εφαρμογής παρεμφερών με τις ανωτέρω διατάξεων, που αφορούν την κοινή διαδοχική ασφάλιση (παρ. 10, άρθρο 5 του ν. 2703/99) και επομένως έχει ενσωματωθεί στην πρακτική της Υπηρεσίας Συντάξεων και της Γενικής Γραμματείας Πληροφορικών Συστημάτων.

Με τις διατάξεις της **παρ. 7**, τροποποιούνται οι διατάξεις πληρεξουσιότητας του π.δ. 169/2007, έτσι ώστε αφ ενός μεν να διευκρινιστεί ότι για μείζονα θέματα (αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης ή επιδόματος κλπ) το ειδικό πληρεξούσιο που ορίζεται από αυτές είναι πληρεξούσιο που συντάσσεται ενώπιον συμβολαιογράφου, αφετέρου δε ορίζεται ότι για ελάσσονα ζητήματα, αρκεί η υποβολή εξουσιοδότησης θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής από Δημόσια Αρχή και προκειμένου για κατοίκους εξωτερικού από την οικεία Προξενική Αρχή.

Με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 3865/2010 με τις οποίες από 1.1.2011, αυξάνονταν τα έτη υπηρεσίας από 18 ή 20 κατά περίπτωση, σε 25, μετά τη συμπλήρωση των οποίων, μπορούσε να διπλασιαστεί ο χρόνος υπηρεσίας των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, που τελούν σε κατάσταση πητικής ή καταδυτικής ενέργειας κ.λ.π. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **παρ. 8**, η κατά τα ανωτέρω αύξηση των ετών γίνεται σταδιακά σε βάθος 5ετίας, ώστε να μην υπάρξει βίαιη προσαρμογή των υπαγομένων στις διατάξεις αυτές, δεδομένων και των ιδιαιτεροτήτων που ενέχει η άσκηση των καθηκόντων τους.

Με τις διατάξεις της **παρ. 9**, επαναδιατυπώνονται οι διατάξεις του άρθρου 55 του π.δ. 169/2007, περί ανωτάτου ορίου σύνταξης ώστε να απλουστευθούν και να είναι δυνατή η ευχερής εφαρμογή τους. Έτσι:

α) ορίζεται ότι κατ' εξαίρεση το ποσό της μηνιαίας σύνταξης μπορεί να υπερβαίνει το μηνιαίο συντάξιμο μισθό, μόνο στην περίπτωση που η σύνταξη προσαυξάνεται με πητικά κ.λ.π. εξάμηνα ή υπολογίζεται με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 και 1977/1991 (θύματα τρομοκρατίας), οπότε για την κατά τα ανωτέρω σύγκριση, το ποσό του μηνιαίου συντάξιμου μισθού προσαυξάνεται κατά 50% (παρ. α) και

β) ορίζεται ότι για τους συνταξιούχους του Δημοσίου που λαμβάνουν και άλλη σύνταξη από το Δημόσιο ή από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα

κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, το ακαθάριστο ποσό της σύνταξής τους ή το άθροισμα των ακαθάριστων ποσών συντάξεων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ακαθάριστο ποσό των μηνιαίων αποδοχών του Προέδρου του Αρείου Πάγου με 35 χρόνια υπηρεσίας, όπως αυτές ίσχυαν μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3670/2008, ειδικά δε για τους δικαστικούς λειτουργούς όπως οι αποδοχές αυτές ισχύουν σήμερα.

Με τις διατάξεις της **παρ. 10**, επαναδιατυπώνονται οι διατάξεις της περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 56 του π.δ 169/2007 οι οποίες προστέθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν.3865/2010, ώστε να αποσαφηνισθούν και να διευκολυνθεί η εφαρμογή τους.

Με τις διατάξεις της **παρ. 11**:

α) Αυστηροποιούνται οι διατάξεις του β' εδαφίου της υποπερίπτωσης αα της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 56 του π.δ. 169/2007, που προβλέπουν ότι τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης δεν ισχύουν όταν ο υπάλληλος έχοντας θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης, αποχωρεί από την υπηρεσία πριν από την ηλικία συνταξιοδότησης και καθίσταται εν τω μεταξύ ανίκανος κατά ποσοστό τουλάχιστον 67%. Με τις προτεινόμενες διατάξεις, στις ανωτέρω περιπτώσεις, απαραίτητη προϋπόθεση, προκειμένου να καταβληθεί άμεσα η σύνταξη, πέραν του ποσοστού ανικανότητας που προϋπήρχε προστίθεται και η προϋπόθεση της ανικανότητας για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος (περ. α').

β) Καταργούνται από 1-1-2013 οι ειδικές διατάξεις που παρέχουν στο φυλακτικό προσωπικό των καταστημάτων κράτησης καθώς και στους παιδονόμους των ιδρυμάτων αγωγής ανηλίκων, τη δυνατότητα καταβολής σύνταξης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας (περ. β) και ορίζεται ότι το προαναφερόμενο προσωπικό, εξισώνεται, από 1.1.2013 ως προς τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησής του με τους τακτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου (περ. γ').

Οι διατάξεις αυτές κρίνονται επιβεβλημένες, αφού μετά το ν.3865/2010, καμία κατηγορία υπαλλήλων-λειτουργών του Δημοσίου δεν συνταξιοδοτείται ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

Με τις διατάξεις της **παρ. 12** καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 58 του π.δ. 169/2007, δεδομένου ότι έχουν καταστεί ανενεργείς.

Επειδή έχει παρατηρηθεί σε ευρεία κλίμακα το φαινόμενο της ανάκλησης πράξεων αναγνώρισης συντάξιμου χρόνου μετά από νέα αίτηση του ενδιαφερομένου ή υποβολή άλλης αίτησης για την εκ νέου αναγνώριση περιορισμένου χρόνου ως συντάξιμου κ.ο.κ., με τις διατάξεις της παρ. 13, τίθενται περιορισμοί στην ανάκληση των πράξεων αναγνώρισης συντάξιμου χρόνου, προκειμένου να αποφευχθεί η άσκοπη επιβάρυνση των αρμοδίων διευθύνσεων της υπηρεσίας συντάξεων και να περιοριστεί το σχετικό διοικητικό κόστος. Ειδικά οι πράξεις που έχουν εκδοθεί με βάση τις διατάξεις του ν. 1405/1984 μπορεί να ανακληθούν εφόσον ο χρόνος που έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού μπορεί να χρησιμεύσει για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από το Δημόσιο ή από άλλον ασφαλιστικό φορέα. Αυτονόητο είναι, ότι οι ανωτέρω περιορισμοί δεν εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που οι αναγνωριστικές πράξεις έχουν

εκδοθεί μη σύννομα ή υπάρχουν σε αυτές λάθη (υπολογιστικά, ονοματεπώνυμο κλπ).

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1405/83 ορίζεται ότι το ποσό το οποίο πρέπει να επιστραφεί, προκειμένου να αναγνωριστεί συντάξιμος ο χρόνος απασχόλησης εκτός του Δημοσίου, όσων υπαλλήλων έχουν διορισθεί μέχρι 31-12-1982, παρακρατείται από τις αποδοχές τους ή τη σύνταξή τους, κατά περίπτωση, σε μηνιαίες δόσεις. Εφόσον η αναγνώριση διενεργηθεί μετά τη συνταξιοδότηση του υπαλλήλου το ποσό της κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τα $\frac{3}{4}$ της αύξησης της σύνταξης που προκύπτει μετά την εφαρμογή των προαναφερόμενων διατάξεων του ν. 1405/1983. Επειδή οι διατάξεις αυτές δημιουργούν υπολογιστικά και λειτουργικά προβλήματα με διοικητικό κόστος για την Υπηρεσία Συντάξεων, κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίησή τους και έτσι με τις προτεινόμενες διατάξεις της **παρ. 14** ορίζεται ότι το παρακρατούμενο από την σύνταξη σύμφωνα με τα ανωτέρω μηνιαίο ποσό, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τα $\frac{3}{4}$ της μηνιαίας δόσης που παρακρατείται για τον ίδιο λόγο από τις αποδοχές του εν ενεργεία υπαλλήλου.

Σημειώνεται ότι με τις προτεινόμενες διατάξεις επιμηκύνεται κατά τι, επ' ωφελεία του συνταξιούχου, ο αριθμός των καταβαλλόμενων δόσεων.

Επί του άρθρου 9

Με τις διατάξεις της **παρ. 1:**

α) παρέχεται το δικαίωμα σε όσους έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά και θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1.1.2013 και μετά, να λαμβάνουν σύνταξη με τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας τους υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει 40 ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. Οι διατάξεις αυτές κρίνονται επιβεβλημένες, προκειμένου να εξισωθούν ως προς το δικαίωμα σύνταξης με τους υπαλλήλους-λειτουργούς του Δημοσίου που έχουν ασφαλισθεί μέχρι 31.12.1992 (περ. α).

β) επεκτείνονται για λόγους ισότητας και σε όσους έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά, οι ευνοϊκές διατάξεις που ισχύουν για τους βαριά αναπήρους (τυφλοί, τετραπληγικοί, νεφροπαθείς κ.λ.π) και οι οποίες προβλέπουν τη δυνατότητα συνταξιοδότησης των προσώπων αυτών με τη συμπλήρωση 15 ετών υπηρεσίας, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και τον υπολογισμό της σύνταξής τους με βάση τα 35 έτη υπηρεσίας (περ. β' και γ').

Με τις διατάξεις της **παρ. 2:**

α) Προβλέπεται ότι, για τους υπαλλήλους του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ, που προσλαμβάνονται από 1.1.2011 και μετά, για τους οποίους προκύπτει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υποχρεωτική ασφάλιση στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Μηχανικοί, γιατροί κ.λπ.), έχουν εφαρμογή, ως προς το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς τους οι καταστατικές διατάξεις των τομέων του Ταμείου αυτού (περ. α).

β) Παρέχεται η δυνατότητα στους στρατιωτικούς που έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά, για τους οποίους προκύπτει υποχρεωτική, λόγω της ιδιότητάς τους, ασφάλιση στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Μηχανικοί, γιατροί κ.λπ.), να ασφαρίζονται

και στο Δημόσιο κατόπιν επιλογής τους, με ανάλογη προαιρετική υπαγωγή τους και στα αντίστοιχα Μετοχικά Ταμεία, στην περίπτωση δε αυτή, τροποποιείται ανάλογα η κατά ιδιότητα ασφάλισή τους στο ΤΣΜΕΔΕ ή στο ΤΣΑΥ, με υποχρεωτική υπαγωγή στην Ειδική Προσαύξηση του πρώτου και με εξαίρεση από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων του δεύτερου.

Σε περίπτωση που έχουν ασφαλιστεί από την κατάταξή τους μέχρι και την ισχύ του νόμου αυτού στο Δημόσιο και επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους σε αυτό προαιρετικά, οι εισφορές που παρακρατήθηκαν υπέρ του Δημοσίου θεωρούνται εισφορές υπέρ της προαιρετικής ασφάλισης, ενώ εάν δεν επιθυμούν να υπαχθούν προαιρετικά στο Δημόσιο καθώς και στους φορείς – τομείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, οι εισφορές που έχουν καταβληθεί για την ασφάλισή τους στο Δημόσιο και στους αντίστοιχους φορείς – τομείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, αποδίδονται στους Τομείς Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων και Υγειονομικών των κλάδων κύριας ασφάλισης, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας του Ε.Τ.Α.Α. προκειμένου να τακτοποιηθεί η ασφάλισή τους.

Ταυτόχρονα, ρυθμίζονται ανακύπτοντα ασφαλιστικά ζητήματα και ορίζεται σε περίπτωση ελλείποντος ασφαλιστικού χρόνου, η κατά περίπτωση καταβολή ή μη ασφαλιστικών εισφορών (περ.β).

Με τις διατάξεις της **παρ. 3:**

α) επεκτείνονται οι ευεργετικές διατάξεις της περ. β της παρ. 3 του ν.3865/2010 και στη χήρα σύζυγο και στα τέκνα παθόντων ή φονευθέντων λόγω βίαιου συμβάντος, που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 1977/1991 (περ. α').

β) διορθώνονται οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 4, της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 3, της παρ. 1 του άρθρου 5 και των παρ. 5 και 9 του άρθρου 6 του ν.3865/2010 επειδή στις διατάξεις αυτές είχαν, εκ παραδρομής, περιληφθεί (περ. β' και δ') ή απαλειφθεί (περ. γ' και ε') στοιχεία τα οποία είτε αλλοίωσαν το νόημα των διατάξεων αυτών είτε δημιουργούσαν συντακτικό και κατά συνέπεια νοηματικό πρόβλημα.

Με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 19 του ν. 2084/1992 προβλέπεται η κατά παρέκκλιση, από τις ισχύουσες γενικές διατάξεις, θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με την συμπλήρωση 15ετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή η σύνταξη καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας και προκειμένου για γυναίκες υπαλλήλους του 60ού. Επειδή με τις διατάξεις της **παρ. 11** του άρθρου 6 του ν. 3865/2010 προβλέπεται ότι δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί μέχρι 31.12.2010 δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου αυτού (άρθρο 6 του ν. 3865/2010) και προς αποφυγή παρερμηνειών των διατάξεων αυτών, προτείνονται οι διατάξεις της παρ. 4 με τις οποίες ορίζεται ότι η κατά τα ανωτέρω κατά παρέκκλιση θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης συντελείται με την συμπλήρωση 15ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας και του 65^{ου} έτους της ηλικίας και προκειμένου για γυναίκες υπαλλήλους του 60ού. Οι προτεινόμενες διατάξεις εναρμονίζονται και με τις διατάξεις της περ. α' των παρ. 1 και 3 των άρθρων 3 και 7, αντίστοιχα, 2084/1992 με τις οποίες προβλέπεται ότι όσοι έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά από 1-1-1993 και μετά θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη συμπλήρωση 15ετούς

πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας και του 65^{ου} έτους της ηλικίας. Δηλαδή στις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 6 του ν. 3865/2010 υπάγονται όσοι έχουν συμπληρώσει κατά την 31-12-2010 15ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία και το 65^ο έτος της ηλικίας και προκειμένου για γυναίκες υπαλλήλους το 60^ο (περ. α' και β').

Σημειώνεται ότι ήδη με τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 3865/2010 το κατά τα ανωτέρω όριο ηλικίας των γυναικών υπαλλήλων (60^ο) έχει αυξηθεί από 1-1-2011 στο 65^ο.

α) Με τις διατάξεις των περ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν.2676/1999, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν.3863/2010, ο επιζών σύζυγος λαμβάνει την εκ μεταβιβάσεως σύνταξη λόγω θανάτου χωρίς περιορισμούς για μία τριετία. Μετά την πάροδο της τριετίας προβλέπεται περιορισμός της σύνταξης αυτής εφόσον εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει και άλλη σύνταξη κατά 50% ή 30%, σε περίπτωση που είναι κάτω ή άνω των 65 ετών αντίστοιχα.

Με τις διατάξεις της περ. δ' του προαναφερόμενου άρθρου, σε περίπτωση που ο επιζών σύζυγος λαμβάνει και σύνταξη από ίδιο δικαίωμα ή περισσότερες της μίας εκ μεταβιβάσεως συντάξεις λόγω θανάτου, κύριες ή επικουρικές, μπορεί να επιλέξει τη σύνταξη στην οποία θα γίνει ο ανωτέρω περιορισμός.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.3865/2010, επεκτάθηκαν οι ανωτέρω διατάξεις των περ. α και β της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν.2676/1999 και στους επιζώντες συζύγους που λαμβάνουν σύνταξη από το Δημόσιο, όχι όμως και αυτές της περ. δ της παρ. 1 του ανωτέρω άρθρου και νόμου και επομένως τα πρόσωπα αυτά δεν είχαν το δικαίωμα επιλογής της σύνταξης που θα περικοπεί.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **παρ 5** παρέχεται το προαναφερόμενο δικαίωμα επιλογής και στους επιζώντες συζύγους που λαμβάνουν σύνταξη είτε κατά μεταβίβαση είτε εξ ιδίου δικαιώματος από το Δημόσιο και σύνταξη, γενικά, από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης (περ. α').

β) Με το άρθρο 13 του ν.3863/2010 (115 Α') αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 62 του ν.2676/1999, όπως αυτές ίσχυαν μετά την αντικατάσταση τους με το άρθρο 4 του ν.3385/2005 (210 Α') και ρυθμίστηκε ενιαία το θέμα της χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου στον επιζώντα των συζύγων, έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται οι εν λόγω δικαιούχοι με τον ίδιο τρόπο σε όλους τους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάταξης αυτής (15.7.2010) και εφεξής, για τις περιπτώσεις που ο θάνατος επέλθει μετά την ημερομηνία αυτή.

Συγκεκριμένα, με την παρ.4 του ίδιου ανωτέρω αναφερόμενου άρθρου ορίζεται ρητά προς αποφυγή αμφισβητήσεων ότι, οι διατάξεις της παρ.1 του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και στους φορείς και τομείς επικουρικής ασφάλισης, οι ασφαλισμένοι των οποίων συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή από φορέα κύριας ασφάλισης με καθεστώς εξομοιούμενο με αυτό του Δημοσίου και αφορά μόνον τις περιπτώσεις εκείνες που ο θάνατος έχει επέλθει μετά την έναρξη ισχύος του νόμου (15.7.2010).

Με την ανωτέρω ρύθμιση δεν καλύπτονται από τους προαναφερόμενους επικουρικούς φορείς και τομείς οι περιπτώσεις των προσώπων στα οποία,

από 1-1-2008 και μετά, έχουν χορηγηθεί δύο συντάξεις από το Δημόσιο, μία εξ' ιδίου δικαιώματος και μία από μεταβίβαση λόγω θανάτου του/της συζύγου, επειδή ο θάνατος έχει επέλθει πριν τις 15-7-2010.

Έτσι, για λόγους ίσης μεταχείρισης μεταξύ προσώπων που τελούν σε όμοια κατάσταση, με τις διατάξεις της περ. β' της παρ. 5, παρέχεται η δυνατότητα, στους επιζώντες των συζύγων που έχουν δικαιωθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παρ.9 του ν.3620/2007 εκ μεταβιβάσεως σύνταξη από το Δημόσιο, να δικαιωθούν για την αυτή αιτία σύνταξη και από τον επικουρικό φορέα – τομέα τους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία που έχει επέλθει ο θάνατος, κατά τα οριζόμενα και με τους περιορισμούς που προβλέπονται στην παρ.1 του άρθρου 13 του ν.3863/2010.

γ) Μειώνεται η σύνταξη που δικαιούται ο επιζών σύζυγος, με την εισαγωγή των παραμέτρων της διαφοράς ηλικίας μεταξύ των συζύγων και της διάρκειας του εγγάμου βίου τους.

Η θέσπιση της διάταξης αυτής κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να αποφευχθούν εικονικοί γάμοι, οι οποίοι επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό με υψηλά ποσά σύνταξης για πληθώρα ετών. Σημειώνεται, ότι ανάλογες διατάξεις διέπουν και τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ο οποίος ως προς το συνταξιοδοτικό του σκέλος είναι το πλέον ευνοϊκό συνταξιοδοτικό σύστημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα (περ. γ').

Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής έχουν εφαρμογή για όσα δικαιώματα γεννηθούν μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Με τις διατάξεις της **παρ. 6** :

α) επαναδιατυπώνονται οι διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 3865/2010 (περ. α) και

β) επεκτείνεται και στους στρατιωτικούς οι οποίοι έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά, η δυνατότητα να αναγνωρίζουν με την καταβολή των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών, τον ελάχιστο χρόνο σπουδών για την απόκτηση πτυχίου Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (περ. β).

Με τις διατάξεις της **παρ. 7**, ορίζεται ότι οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 12 του π.δ. 169/2007, έχουν εφαρμογή και σε υπαλλήλους ν.π.δ.δ. των ο.τ.α. με προϋπηρεσία σε άλλα ν.π.δ.δ., οι οποίοι ενώ διέπονται για τη συνταξιοδότησή τους από τις διατάξεις που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους, προκειμένου να αναγνωρίσουν την προαναφερόμενη προϋπηρεσία υποβάλλονται στη βάσανο της υπαγωγής τους στις ειδικές διατάξεις του ν.δ. 164/1973, διαδικασία που έχει ως συνέπεια πέρα από το αυξημένο διοικητικό κόστος, την καθυστέρηση στην απονομή της σύνταξής τους, καθώς και την αναίτια οικονομική τους επιβάρυνση.

Με τις διατάξεις της **παρ. 8**, καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν.1976/1991 με τις οποίες προβλέπεται η αναστολή της σύνταξης των γιατρών Ε.Σ.Υ. εφόσον αυτοί μετά τη συνταξιοδότησή τους ασκούν το επάγγελμα του γιατρού, αφού αυτές έχουν κατ' επανάληψη κριθεί ως αντισυνταγματικές από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Άλλωστε, μετά την επέκταση των σχετικών περιοριστικών διατάξεων που αναστέλλουν ή μειώνουν κατά περίπτωση την καταβαλλόμενη σύνταξη σε όλους τους εργαζόμενους

υπαλλήλους, δεν υφίσταται καμία ουσιαστική βάση για τη διατήρηση των καταργουμένων διατάξεων σε ισχύ.

Με τις διατάξεις της **παρ. 9**, προβλέπεται ότι οι άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, η καταβολή της σύνταξης των οποίων αναστέλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 5 και της παρ. 6 του άρθρου 31 του π.δ. 169/2007, διατηρούν την υγειονομική περίθαλψη του Δημοσίου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης από άλλο φορέα και εφόσον καταβάλλουν οι ίδιες τις σχετικές κρατήσεις.

Με τις διατάξεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007, «Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ», όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 3839/2010, παρέχεται η δυνατότητα να επιλεγούν από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊστάμενων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.) ως προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων όλοι οι υπάλληλοι των δημοσίων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εφόσον πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της προκήρυξης και υπάγονται στο βαθμολογικό σύστημα του Κώδικα Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων και υπαλλήλων ν.π.δ.δ. Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **παρ. 10**, ορίζεται ότι ο χρόνος υπηρεσίας των προσώπων που κατά τα ανωτέρω επιλέγησαν ως προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης σε Ν.Π.Δ.Δ. και αποσπάστηκαν σε αυτά, λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για κάθε συνέπεια παρέχοντας τη δυνατότητα κρίσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματός τους σαν να είχαν επιλεγεί Γενικοί Διευθυντές στην Υπηρεσία από την οποία προέρχονται, με τους όρους των διατάξεων της παρ. 14 του άρθρου 9 του π.δ. 169/2007, οι οποίες και ρυθμίζουν τη συνταξιοδότηση των Γενικών Διευθυντών από το Δημόσιο.

Με τις διατάξεις της **παρ. 11**, παρέχεται η δυνατότητα σε υπαλλήλους κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. και δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και σε υπαλλήλους λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. που μετατάσσονται ή μεταφέρονται ή εντάσσονται σε φορείς που διέπονται από διαφορετικό ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς από αυτό στο οποίο υπάγονταν μέχρι τη μετάταξη, τη μεταφορά ή την ένταξή τους, προκειμένου να μη διαψευστούν οι συνταξιοδοτικές τους προσδοκίες, να διατηρήσουν, κατόπιν επιλογής τους, το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης που είχαν στον φορέα από τον οποίο προέρχονται και όλη η εφ'εξής υπηρεσία τους στη νέα τους θέση, να θεωρείται ότι διανύεται στο καθεστώς αυτό.

Με τις διατάξεις των **παρ. 12,13 και 14** επαναλαμβάνονται οι διατάξεις του άρθρου 32 του ν.3896/2010, των παρ. 10 και 11 του άρθρου 44 του ν.3986/2011 κατά το μέρος που αφορούν συνταξιούχους του Δημοσίου, προκειμένου να περιβληθούν τον τύπο των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος.

Επί του άρθρου 10

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3232/2004 και καθίστανται ως επί το πλείστον ευνοϊκότεροι οι όροι

χορήγησης εκ μεταβιβάσεως σύνταξης στους διαζευγμένους μετά το θάνατο των πρώην συζύγων τους, από τους φορείς κύριας ασφάλισης και το Δημόσιο.

Συγκεκριμένα :

1. Οι διαζευγμένοι θα μπορούν να λάβουν πλην της κύριας και επικουρική σύνταξη λόγω θανάτου των πρώην συζύγων τους (παρ. 1).

2. Δεν απαιτείται πλέον 15ετής διάρκεια του έγγαμου βίου αλλά 10ετής , μέχρι τη λύση του γάμου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση (παρ. 2).

3. Αυξάνεται το προβλεπόμενο όριο εισοδήματος που δεν πρέπει να υπερβαίνει ο διαζευγμένος, προκειμένου να δικαιωθεί σύνταξης λόγω θανάτου του πρώην συζύγου. Ειδικότερα, το εισόδημα του διαζευγμένου δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού των ετήσιων συντάξεων που καταβάλλονται από τον Ο.Γ.Α. στους ανασφάλιστους υπερήλικες (παρ. 3).

4. Διαφοροποιείται το ποσοστό της σύνταξης που λαμβάνει ο διαζευγμένος, ανάλογα με τη διάρκεια του έγγαμου βίου. Με τις ισχύουσες διατάξεις, ο επιζών σύζυγος δικαιούται το 70% της εκ μεταβιβάσεως σύνταξης λόγω θανάτου και ο διαζευγμένος το 30% αυτής. Σε περίπτωση που ο έγγαμος βίος είχε διαρκέσει 25 έτη και άνω, το δικαιούμενα ποσοστά καθορίζονται σε 60% και 40% αντίστοιχα. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, τα δικαιούμενα ποσοστά σύνταξης κλιμακώνονται ανάλογα με τη διάρκεια του έγγαμου βίου. Εφόσον ο γάμος έχει διαρκέσει 10 έτη, ο επιζών σύζυγος λαμβάνει το 75% της σύνταξης θανάτου και ο διαζευγμένος το 25% αυτής. Για κάθε επιπλέον έτος έγγαμου βίου το ποσοστό σύνταξης που δικαιούται ο επιζών σύζυγος, μειώνεται κατά 1%, ενώ αυξάνεται αντίστοιχα το ποσοστό που δικαιούται ο διαζευγμένος. Έτσι, εάν για παράδειγμα, ο έγγαμος βίος έχει διαρκέσει 28 έτη, ο επιζών σύζυγος δικαιούται το 57% της σύνταξης θανάτου και ο διαζευγμένος το 43% αυτής. Σε περίπτωση που ο έγγαμος βίος έχει διαρκέσει πέραν των 35 ετών, το δικαιούμενο ποσοστό επιμερίζεται κατά 50% στον επιζώντα σύζυγο και 50% στον διαζευγμένο. Τα ανωτέρω ποσοστά, όπως προσδιορίζονται σε κάθε περίπτωση, δικαιούται ο διαζευγμένος και σε περίπτωση που δεν υπάρχει επιζών σύζυγος (παρ. 4).

Ορίζεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται μόνο στις περιπτώσεις που ο θάνατος επέλθει μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, προκειμένου να προστατευτεί η νομική βεβαιότητα των προσώπων στα οποία ήδη συγκαταβάλλεται κατά τα ανωτέρω σύνταξη, ή υπάρχει το σχετικό δικαίωμα αλλά ακόμα δεν έχει ασκηθεί.

Επί του άρθρου 11

Το τακτικό προσωπικό των πρώην ασφαλιστικών φορέων ΤΥΔΚΥ, ΤΑΠΕΛ και ΤΑΔΚΥ, συνταξιοδοτείτο βάσει των διατάξεων των Νόμων 3620/07 και 317/76, καθώς και του ν.δ. 4239/62 αντίστοιχα, από τους ίδιους τους φορείς με διατάξεις ανάλογες του Δημοσίου ή του Ειδικού Συνταξιοδοτικού Καθεστώτος του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

Με τις διατάξεις του ν. 3655/2008, τα ανωτέρω ΝΠΔΔ εντάχθηκαν ως Τομείς σε άλλους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και ειδικότερα το Ταμείο Υγείας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΥΔΚΥ) εντάχθηκε στον Οργανισμό Περιθάλψεως Ασφαλισμένων του Δημοσίου (ΟΠΑΔ) ως Τομέας ΤΥΔΚΥ, ο κλάδος Πρόνοιας των Λιμενεργατών του Ταμείου Πρόνοιας Εργαζομένων στα Λιμάνια (ΤΑΠΕΛ) εντάχθηκε στο ΤΑΠΙΤ ως Τομέας Πρόνοιας Λιμενεργατών, ο

Κλάδος Επικουρικής Σύνταξης του ΤΑΔΚΥ εντάχθηκε στο ΤΕΑΔΥ ως Τομέας Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων και ο κλάδος Πρόνοιας ΤΑΔΚΥ εντάχθηκε στο ΤΠΔΥ ως Τομέας Πρόνοιας ΤΑΔΚΥ.

Με τις διατάξεις της παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/06, στο τακτικό προσωπικό που μεταφέρθηκε στους ανωτέρω Φορείς, παρασχέθηκε η δυνατότητα διατήρησης του ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού καθεστώτος της θέσης από την οποία προήρχετο.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των **παραγράφων 1 και 2**, ορίζονται ρητά οι Τομείς στους οποίους θα αποδίδονται οι προβλεπόμενες εισφορές για την κύρια ασφάλισή του τακτικού προσωπικού των πρώην ΤΥΔΚΥ και ΤΑΚΔΥ καθώς και του προσωπικού που έχει μεταταχθεί ή μεταφερθεί σε άλλες υπηρεσίες ή φορείς, οι οποίοι θα βαρύνονται με την καταβολή της σύνταξης τόσο του υπηρετούντος προσωπικού όσο και αυτού που έχει ήδη συνταξιοδοτηθεί.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 3**, ορίζεται ρητά η υπαγωγή στην ασφάλιση του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 11 του ν.δ. 4277/1962, του τακτικού προσωπικού του πρώην ΤΑΠΕΛ, καθώς και του προσωπικού που έχει μεταταχθεί ή μεταφερθεί σε θέσεις άλλων υπηρεσιών και διατήρησε το προηγούμενο της μεταφοράς του ασφαλιστικό καθεστώς.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 4**, χορηγείται νέα προθεσμία υποβολής αίτησης για αναγνώριση, ως χρόνου ασφάλισης στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, χρόνου απασχόλησης υπαλλήλων σε νπδδ, για τον οποίο εσφαλμένα είχε χωρίσει ασφάλιση στο Δημόσιο.

Όπως είναι γνωστό, οι μόνιμοι υπάλληλοι νπδδ των ΟΤΑ υπάγονται κατά κανόνα στην ασφάλιση του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, με εξαίρεση ορισμένα μόνο νπδδ, των οποίων οι μόνιμοι υπάλληλοι με ρητές διατάξεις νόμων υπάγονται στην ασφαλιστική προστασία του Δημοσίου. Εντούτοις, σε ορισμένα νπδδ δήμων, παρότι οι μόνιμοι υπάλληλοι τους έπρεπε να υπαχθούν στην ασφάλιση του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, υπάγονταν, λόγω άγνοιας ή σύγχυσης των εκκαθαριστών αποδοχών τους, στην ασφάλιση του Δημοσίου και μάλιστα για χρονικά διαστήματα πέραν της 10ετίας, για τα οποία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το δικαίωμα του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ για βεβαίωση και καταλογισμό εισφορών είχε πλέον παραγραφεί. Ως αποτέλεσμα, τα εν λόγω πρόσωπα παρουσίαζαν περιόδους απασχόλησης χωρίς ασφαλιστική προστασία.

Προκειμένου λοιπόν να καλυφθούν ασφαλιστικά τα πρόσωπα αυτά, με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του ν. 3232/2004, είχε παρασχεθεί η δυνατότητα αναγνώρισης του κατά τα ανωτέρω χρόνου απασχόλησης, ως χρόνου ασφάλισης στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ. Η σχετική όμως αίτηση, μπορούσε να υποβληθεί μόνο εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του ν. 3232/2004, δηλαδή έως και την 11^η Φεβρουαρίου του 2005.

Δεδομένου ότι, παρουσιάζονται ακόμα και σήμερα περιπτώσεις υπαλλήλων νπδδ που δεν αξιοποίησαν την προεκτεθείσα παρεχόμενη δυνατότητα για αναγνώριση του χρόνου απασχόλησής τους, ως χρόνου ασφάλισης στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, κρίνεται σκόπιμη, η παροχή νέας αποκλειστικής προθεσμίας για υποβολή της σχετικής αίτησης αναγνώρισης, διάρκειας έξι (6) μηνών από την

έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, προκειμένου να διευθετηθεί το προ περιγραφέν ασφαλιστικό ζήτημα.

4. Με τις διατάξεις του ν. 3655/2008 συστάθηκαν νέα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, με τις επωνυμίες «Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων» (ΕΤΑΑ), «Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης » (ΕΤΑΠ ΜΜΕ), «Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιωτικού Τομέα» (ΤΕΑΙΤ), «Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας» (ΤΑΥΤΕΚΩ), «Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Απασχολούμενων στα Σώματα Ασφαλείας» (ΤΕΑΠΑΣΑ), «Ταμείο Πρόνοιας Ιδιωτικού Τομέα» (ΤΑΠΙΤ), στα οποία εντάχθηκαν ασφαλιστικοί φορείς ως κλάδοι ή Τομείς με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια.

Με τον ίδιο νόμο προβλέφθηκε και η μεταφορά του τακτικού προσωπικού των ασφαλισμένων που αναφέρονται στα οικεία άρθρα του ν. 3655/08 στα νέα νπδδ, με τις διατάξεις δε της παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/06, δόθηκε στο προσωπικό αυτό η δυνατότητα διατήρησης του προηγούμενου της μεταφοράς καθεστώτος ασφάλισης (ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ ΕΤΑΜ).

Δεδομένου ότι από 1.10.2008, ημερομηνία ένταξης των ασφαλιστικών φορέων στα νέα ως άνω ΝΠΔΔ, το προσλαμβανόμενο από αυτά τακτικό προσωπικό υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ με τις διατάξεις της κοινής νομοθεσίας του Ιδρύματος, προτείνεται η θέσπιση των διατάξεων της παραγράφου 5, προκειμένου και το προαναφερόμενο τακτικό προσωπικό να υπαχθεί στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του άρθρου 11 του ν.δ 4277/62 (ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ ΕΤΑΜ).

5. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2676/1999, συστάθηκε νέο νπδδ, με την επωνυμία «Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ)» και προβλέφθηκε η κατάργηση των νπδδ ΤΕΒΕ, ΤΑΕ και ΤΣΑ από την έναρξη ισχύος του Οργανισμού του νέου νομικού προσώπου.

Με το π.δ 154/2006, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 12 του ίδιου νόμου, προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, και η μεταφορά στον ΟΑΕΕ των υπηρετούντων υπαλλήλων των καταργούμενων Ταμείων ΤΕΒΕ, ΤΑΕ και ΤΣΑ, οι οποίοι έως τη μεταφορά τους υπάγονταν σε ειδικά συνταξιοδοτικά καθεστώτα. Με τις διατάξεις της παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006, δόθηκε η δυνατότητα στους ανωτέρω υπαλλήλους να διατηρήσουν το προηγούμενο της μεταφοράς τους καθεστώς ασφάλισης.

Δεδομένου, ωστόσο, ότι το ασφαλιστικό καθεστώς των υπαλλήλων του νέου νπδδ, είναι αυτό το κοινού καθεστώτος του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, με συνέπεια οι προσλαμβανόμενοι για πρώτη φορά από 1.1.2007 σε αυτό να υπάγονται στο κοινό καθεστώς του ΙΚΑ ΕΤΑΜ, προτείνεται η θέσπιση των διατάξεων της παραγράφου 6, προκειμένου και οι προαναφερόμενοι υπάλληλοι να υπαχθούν στο ασφαλιστικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του αρ. 11 του ν.δ 4277/1962 (ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ)

6. Με τις διατάξεις του ν. 1276/82, ο Κλάδος Συντάξεων του Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού ΕΔΕΜΕΔ καταργήθηκε και όσοι ασφαλιζόνταν στον Κλάδο αυτό υπήχθησαν στην ασφάλιση του Κλάδου Συντάξεων του ΙΚΑ ΕΤΑΜ. Με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, στους υπαλλήλους του καταργηθέντος Ταμείου που πληρούσαν τις απαιτούμενες από τις καταστατικές διατάξεις προϋποθέσεις, χορηγήθηκε σύνταξη από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ. Κατά το χρονικό διάστημα, που οι ανωτέρω ελάμβαναν τη σύνταξη,

που δικαιώθηκαν λόγω απασχόλησής τους στην ΕΔΕΜΕΔ, προσλήφθηκαν ως υπάλληλοι στο ΙΚΑ, λαμβάνοντας συγχρόνως σύνταξη και αποδοχές, με συνέπεια τη μη αναγνώριση, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ως συντάξιμου του χρόνου απασχόλησής τους στο Ίδρυμα και την προσμέτρηση αυτού στην λοιπή συντάξιμη υπηρεσία τους.

Επειδή η ανωτέρω κατηγορία υπαλλήλων που απολύθηκε μετά την κατάργηση των Κρατικών Μονοπωλίων, έλαβε από το ΙΚΑ ένα μικρό ποσό για σύνταξη, ως αποκατάσταση της βλάβης που προκλήθηκε σε αυτούς από την ως άνω κατάργηση, προτείνονται οι διατάξεις της παραγράφου 7, με τις οποίες κατ' εξαίρεση θεωρείται ως συντάξιμος ο χρόνος υπηρεσίας τους στο ΙΚΑ, με την προϋπόθεση επιστροφής των ποσών των συντάξεων που εισέπραξαν.

Παράλληλα, προβλέπεται ότι ο χρόνος για τον οποίο είχαν καταβληθεί εισφορές κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα στον Ειδικό Λογαριασμό Πρόνοιας Προσωπικού ΙΚΑ ΕΤΑΜ καθώς και στο ΕΤΕΑΜ, παραμένει ισχυρός.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 8, προτείνεται η χορήγηση, από την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού, νέας τρίμηνης παράτασης της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της παρ. 17 του αρ. 4 του ν. 3513/2006 προθεσμίας υποβολής της δήλωσης διατήρησης του προηγούμενου της μετάταξης ή μεταφοράς ασφαλιστικού καθεστώτος, των υπαλλήλων των ασφαλιστικών φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης.

Με τις διατάξεις του ν. 3328/2005, ιδρύθηκε νέο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ)» και προβλέφθηκε η κατάργηση του ΝΠΔΔ με την επωνυμία ΔΙΚΑΤΣΑ από την έναρξη ισχύος του ως άνω νόμου.

Επειδή το τακτικό προσωπικό του καταργηθέντος ΔΙΚΑΤΣΑ είχε υπαχθεί με την αριθμ. 21/21/589 Υπουργική Απόφαση στις διατάξεις του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και δεδομένου ότι, με την κατάργησή του, οι αρμοδιότητές του περιήλθαν στο ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ)», το οποίο και υποκατέστησε αυτοδικαίως το καταργηθέν νομικό πρόσωπο, προτείνονται οι διατάξεις της παρ. 9, προκειμένου και το τακτικό προσωπικό του ΔΟΑΤΑΠ, να υπαχθεί στο ως άνω ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς.

Με τις διατάξεις της παρ. 10, ορίζεται ότι το πλεονάζον προσωπικό του ΟΣΕ και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ που μεταφέρεται ή μετατάσσεται στους φορείς υποδοχής του άρθρου 16 του ν. 3891/2010, δηλαδή σε κάθε δημόσια υπηρεσία (συμπεριλαμβανομένων των ανεξαρτήτων αρχών), Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα, εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης στο οποίο υπαγόταν πριν από την κατά τα ανωτέρω μεταφορά ή μετάταξή του, επειδή οι διατάξεις της περ. γ' της παρ. 9 του άρθρου 16 του ως άνω ν. 3891/2010, με τις οποίες καταγράφηκε η βούληση του νομοθέτη για διατήρηση από τα ανωτέρω πρόσωπα του προηγούμενου ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού καθεστώτος δεν είχαν

περιβληθεί τον τύπο των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος.

Με τις διατάξεις της παρ. 11, ορίζεται ότι το πλεονάζον προσωπικό των φορέων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 3920/2011 (προσωπικό των εταιριών ΕΘΕΛ, ΗΛΠΑΠ, ΑΜΕΛ, ΗΣΑΠ και ΤΡΑΜ) που μεταφέρεται ή μετατάσσεται στους φορείς υποδοχής του άρθρου 9 του ν. 3920/2011, δηλαδή σε κάθε δημόσια υπηρεσία (συμπεριλαμβανομένων των ανεξαρτήτων αρχών), Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα, εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης στο οποίο υπαγόταν πριν από την κατά τα ανωτέρω μεταφορά ή μετάταξή του, εκτός εάν επιλέξει με δήλωσή του το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπάγεται το προσωπικό των φορέων αυτών, επειδή οι διατάξεις της περ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 9 του ως άνω ν. 3920/2011, με τις οποίες με τις οποίες καταγράφηκε η βούληση του νομοθέτη για επιλογή από τα ανωτέρω πρόσωπα του ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού καθεστώτος δεν είχαν περιβληθεί τον τύπο των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος.

Επί του άρθρου 12

Με τις διατάξεις του άρθρου 12 προβλέπεται η αναδιάρθρωση της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων, όπως μετονομάστηκε η πρώην Γενική Διεύθυνση Μισθών και Συντάξεων, με σκοπό την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή των συντάξεων του Δημοσίου.

Επειδή η καταβολή της σύνταξης επιβαρύνει για πολλά έτη τον Κρατικό Προϋπολογισμό, αφού από τη φύση της είναι πληρωτέα ισόβια στον δικαιούχο με δικαίωμα μεταβίβασής της στα μέλη της οικογενείας του σε περίπτωση θανάτου, ο τότε νομοθέτης του Α.Ν. 599/68 θεώρησε σκόπιμο να διαφοροποιήσει τον κανονισμό της σύνταξης από τη διαδικασία έκδοσης εντολής πληρωμής της, έτσι ώστε να ελέγχεται πολλαπλά (σε δύο στάδια) και εξαντλητικά η νομιμότητά της.

Η ανωτέρω διαδικασία λειτούργησε με ικανοποιητικό τρόπο, εμποδίζοντας την πληρωμή συντάξεων για τις οποίες δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις, τα τελευταία έτη όμως, λόγω της ύπαρξης ενός καλά ενημερωμένου μηχανογραφικού συστήματος, με δυνατότητες ελέγχων των παραμέτρων κανονισμού και καταβολής της σύνταξης, το ανωτέρω σύστημα ελέγχου ξεπεράστηκε, αποτελώντας ταυτόχρονα γραφειοκρατική τροχοπέδη ως προς την ταχύτητα έκδοσης των σχετικών αποφάσεων συνταξιοδότησης.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, ο κανονισμός και η εντολή πληρωμής της σύνταξης ενοποιούνται, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου έκδοσης απόφασης απονομής σύνταξης στο ήμισυ (περαίωση της διαδικασίας με την εμπλοκή τριών υπαλλήλων αντί των έξι που απαιτούντο).

Ταυτόχρονα, ανακατανέμονται εσωτερικά οι αρμοδιότητες των επιμέρους Τμημάτων των νέων Διευθύνσεων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα η πολυνομία και η περιπλοκότητα των

συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων, αφενός μεν με τη συσσώρευση μέσω της εξειδίκευσης της απαραίτητης τεχνογνωσίας, αφετέρου δε, με την παράλληλη απορρόφηση Τμημάτων, οι συνταξιούχοι των οποίων φθίνουν (πολεμικοί, σιδηροδρομικοί, Εθνικής Αντίστασης, Ελληνικών Ταχυδρομείων κλπ). Επίσης, θεσπίζεται εσωτερικός ετήσιος δειγματοληπτικός έλεγχος, έτσι ώστε να ελέγχεται η φερεγγυότητα του νέου συστήματος και η νομιμότητα της απονομής σύνταξης από το Δημόσιο.

Σημειώνεται ότι με την κατά τα ανωτέρω αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Συντάξεων, μειώνεται κατά μία ο αριθμός των Διευθύνσεων που ήδη λειτουργούν, ενώ ο αριθμός των Τμημάτων μειώνεται κατά τέσσερα, με συνεπαγόμενη την αντίστοιχη μείωση του σχετικού λειτουργικού και διοικητικού κόστους.

Επί του άρθρου 13

Με τις διατάξεις των παρ. 1 έως και 15 του άρθρου 13 τροποποιούνται οι διατάξεις του Π.Δ. 169/2007 και 168/2007 που συνδέονται με την αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Συντάξεων, έτσι ώστε να εναρμονιστούν με την αναδιανομή των αρμοδιοτήτων αυτής και μειώνεται η προθεσμία της άσκησης ενδίκων μέσων κατά πράξεων κανονισμού σύνταξης από 12 σε 6 μήνες, δεδομένου ότι: α) Το χρονικό διάστημα των 6 μηνών είναι υπέρ επαρκές για να διαπιστώσει ο ενδιαφερόμενος τυχών λάθη ως προς τον υπολογισμό της σύνταξής του και να διεκδικήσει την διόρθωσή τους, β) Η προθεσμία των 12 μηνών, είναι ιδιαίτερα μεγάλη, σε σχέση με τις διατάξεις γενικά περί των προθεσμιών άσκησης ενδίκων μέσων που ισχύουν στο δικαιοσύνη σύστημα της χώρας και γ) Μειώνεται ο χρόνος οριστικής σταθεροποίησης του ποσού που οφείλει να καταβάλει το Δημόσιο για σύνταξη.

Με τις διατάξεις της παρ. 17 εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Οικονομικών έτσι ώστε με απόφασή του να καθορίσει το χρόνο έναρξης λειτουργίας των κατά τα ανωτέρω προβλεπομένων Διευθύνσεων, τη διαδικασία διεκπεραίωσης των εκκρεμών υποθέσεων καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που έχει σχέση με την εφαρμογή του νόμου αυτού.

Επί του άρθρου 14

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ορίζεται η έκταση εφαρμογής των προηγούμενων άρθρων.

ΣΤ. Ειδικότερα επί του Κεφαλαίου Ε΄

Επί του άρθρου 15

Με τις διατάξεις του **άρθρου 15** κυρώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κυρωμένου με νόμο Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, η από 18 Απριλίου 2011 απόφαση της 78^{ης} Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της ανωτέρω Τράπεζας, περί τροποποίησης του Καταστατικού

αυτής, για την οποία έχει εκδοθεί και η προβλεπόμενη Γνώμη της ΕΚΤ (CON/2011/36).

Με την **παράγραφο 1** κυρώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κυρωμένου με νόμο Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, η από 18 Απριλίου 2011 απόφαση της 78^{ης} Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της ανωτέρω Τράπεζας, περί τροποποίησης του Καταστατικού αυτής, για την οποία έχει εκδοθεί και η προβλεπόμενη Γνώμη της ΕΚΤ (CON/2011/36).

Συγκεκριμένα:

Με τις υπό στοιχεία α) και ζ) τροποποιήσεις συμπληρώνονται οι οικείες διατάξεις του Καταστατικού με την συμπερίληψη, μεταξύ των βασικών αρμοδιοτήτων της Τράπεζας της Ελλάδος, της εποπτείας της ιδιωτικής ασφάλισης, η οποία ανετέθη στην Τράπεζα με το ν. 3867/2010. Επί πλέον με την υπό στοιχείο ζ) τροποποίηση συμπληρώνεται η απαρίθμηση των λοιπών εποπτευόμενων προσώπων του άρθρου 55Α'.

Με την υπό στοιχείο β) τροποποίηση η πρόβλεψη του ως ανωτέρω ν. 3867/2010 για την υποβολή προς τη Βουλή των Ελλήνων Ετήσιας Έκθεσης σχετικά με την άσκηση της εποπτικής αρμοδιότητας της Τράπεζας επί των ασφαλιστικών επιχειρήσεων εντάσσεται στο Καταστατικό και μάλιστα κατά τρόπο ευρύτερο, ώστε να περιλάβει και την εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων, η οποία άλλωστε αποτελεί το μείζον και βαρύνον σκέλος της όλης αρμοδιότητας.

Με τις υπό στοιχεία γ), δ) και ε) τροποποιήσεις διασφαλίζεται η εναρμόνιση του Καταστατικού με το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο, δεδομένης άλλωστε της υπεροχής του πρωτεύοντος και του παράγωγου αυτού δικαίου, ανεξαρτήτως της ιδιάζουσας νομικής φύσης του Καταστατικού.

Καταρχάς τροποποιείται ο περιορισμός του άρθρου 14 περ. α', κατά τον οποίο μόνο μέτοχοι ελληνικής υπηκοότητας μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα των μετόχων στη γενική συνέλευση. Του λοιπού δυνατότητα άσκησης αυτών των δικαιωμάτων θα έχουν και οι μέτοχοι που προέρχονται από χώρες της Ε.Ε. (και του Ε.Ο.Χ.). Με τον τρόπο αυτόν η ρύθμιση εναρμονίζεται με την ελευθερία κινήσεως των κεφαλαίων, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 63 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στοιχείο της οποίας είναι και η δυνατότητα κτήσης μετοχών και άσκησης των εξ αυτών δικαιωμάτων σε εταιρίες εδρεύουσες σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις διασφαλίζεται ότι το Καταστατικό εναρμονίζεται με την Οδηγία 2007/36/ΕΚ σχετικά με την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιριών. Ειδικότερα, με τη μεταβολή της κρίσιμης για το δικαίωμα συμμετοχής στη γενική συνέλευση «ημερομηνίας καταγραφής» (record date) του άρθρου 13 εδ. α, η οποία πλέον τοποθετείται όχι τρεις μήνες αλλά πέντε ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της συνέλευσης, αποτρέπεται η δυσχέρεια της μεταβίβασης των μετοχών για υπερβολικά μακρό χρονικό διάστημα, στον χρόνο μεταξύ ημερομηνίας καταγραφής και διεξαγωγής της συνέλευσης. Επίσης, με την πρόβλεψη ότι τα πληρεξούσια έγγραφα για το δικαίωμα ψήφου πρέπει να κατατίθενται μόνο τρεις ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της συνέλευσης, διευκολύνεται η ψήφος με πληρεξούσιο ως μέθοδος αποτελεσματικής άσκησης του δικαιώματος ψήφου. Άλλωστε, αυτή η τροποποίηση του άρθρου 17, κατά την οποία τα πληρεξούσια πρέπει να κατατίθενται μόνο τρεις, και όχι πλέον επτά, ημέρες

πριν από τη συνέλευση, καθίσταται αναγκαία λόγω της τροποποίησης του άρθρου 13 εδ. α, βάσει της οποίας η ημερομηνία καταγραφής ορίζεται στις πέντε ημέρες πριν από τη συνέλευση, καθώς δεν είναι βέβαια δυνατόν να απαιτείται κατάθεση πληρεξουσίων εγγράφων πριν από την πάροδο της ημερομηνίας καταγραφής.

Με την υπό στοιχείο στ) προσθήκη εντάσσεται μεταξύ των συλλογικών οργάνων της Τράπεζας το Συμβούλιο Ασφάλισης, που ιδρύθηκε με το άρθρο 64 του ν. 3863/2010, προκειμένου να επιλαμβάνεται ζητημάτων της Τράπεζας ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης του προσωπικού της. Κατά την ενσωμάτωση του εν λόγω οργάνου, ελήφθη πρόνοια, κατόπιν και των ειδικότερων παρατηρήσεων της προαναφερόμενης Γνώμης της ΕΚΤ, ώστε οι αρμοδιότητες, η συγκρότηση και η σύνθεσή του να εναρμονίζονται απολύτως με την όλη δομή και λειτουργία της Τράπεζας και των καταστατικών της οργάνων, ιδίως του Γενικού Συμβουλίου της, εξ ονόματος του οποίου άλλωστε το Συμβούλιο Ασφάλισης ασκεί, βάσει του άρθρου 38 του Καταστατικού, την ευρεία αρμοδιότητά του σε κοινωνικοασφαλιστικά ζητήματα, με συμμετοχή μάλιστα Κυβερνητικού Επιτρόπου σε όσα από αυτά αφορούν τον κλάδο κύριας σύνταξης.

Με την προτεινόμενη υπό στοιχείο η) προσθήκη διευκολύνεται η ταχύτερη και αποτελεσματικότερη εκκαθάριση των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων. Ειδικότερα, διασφαλίζεται ότι ο εκκαθαριστής θα λαμβάνει την αμοιβή και τα έξοδά του από την Τράπεζα, αν αυτή το κρίνει απαραίτητο, ώστε να μπορεί να προχωρεί η εκκαθάριση ανεξαρτήτως της περιουσιακής κατάστασης του υπό εκκαθάριση νομικού προσώπου. Η Τράπεζα, παρεμβαλλόμενη με αυτόν τον τρόπο στην κάλυψη της αμοιβής και των εξόδων, έχει αξίωση απόδοσης των δαπανών της από το υπό εκκαθάριση νομικό πρόσωπο, η οποία ικανοποιείται προ πάσης άλλης αξιώσεως από το προϊόν της εκκαθάρισης, αφού η Τράπεζα καθιστά δυνατή τη συνέχιση της εκκαθάρισης.

Με την **παράγραφο 2** του προτεινόμενου άρθρου καταργούνται, προς αποφυγή σύγχυσης, οι διατάξεις εκείνες το περιεχόμενο των οποίων, με την κατά την προηγούμενη παράγραφο κύρωση της απόφασης περί τροποποίησης του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, ενσωματώνεται ήδη και μάλιστα κατά τρόπο αρτιότερο, στο εν λόγω Καταστατικό.

Επί του άρθρου 16

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 26 του ν. 3601/2007 (Α' 178) σχετικά με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των πιστωτικών ιδρυμάτων, προκειμένου να ενσωματωθεί η παράγραφος 3 του άρθρου 1 της οδηγίας 2010/76/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 24^{ης} Νοεμβρίου 2010 (ΕΕ L 329/14.12.2010).

Με την εν λόγω διάταξη θεσπίζεται ρητά η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων να θεσμοθετούν και να εφαρμόζουν πολιτικές και πρακτικές αποδοχών, οι οποίες να είναι συνεπείς και να προωθούν την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων που έχουν αναλάβει ή πρόκειται να

αναλάβουν. Σκοπός της διάταξης είναι να διασφαλιστεί περαιτέρω η χρηστή και συνετή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος και να ληφθεί μέριμνα, αφενός μεν για τα ενδεχομένως επιζήμια αποτελέσματα εσφαλμένων τρόπων υπολογισμού των αποδοχών στη συνετή διαχείριση των κινδύνων, αφετέρου δε, για τη συμπεριφορά ανάληψης κινδύνων από μεμονωμένα άτομα. Προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η διαφάνεια αναφορικά με τις πρακτικές αποδοχών των πιστωτικών ιδρυμάτων καθιερώνεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων να παρέχουν τη σχετική με αυτές πληροφόρηση στην Τράπεζα της Ελλάδος. Η προαναφερθείσα πληροφόρηση θα χρησιμοποιείται για σκοπούς συγκριτικής αξιολόγησης των τάσεων στις αποδοχές σύμφωνα με τις ποσοτικού και ποιοτικού χαρακτήρα κατηγορίες της απαιτούμενης πληροφόρησης, την οποία θα δημοσιεύουν τα πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος νόμου και των κανονιστικών διατάξεων που απορρέουν από αυτόν. Η Τράπεζα της Ελλάδος οφείλει να παρέχει την ως ανωτέρω πληροφόρηση στην Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή προκειμένου να καταστεί εφικτή η διεξαγωγή αντίστοιχων συμπερασμάτων για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διάταξη ισχύει αναδρομικά από 1.1.2011 λόγω ρητής επιταγής της ευρωπαϊκής οδηγίας.

Επί του άρθρου 17

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 επέρχονται ορισμένες βελτιώσεις στις ρυθμίσεις του άρθρου 2 του ν. 3867/2010, με τις οποίες επιχειρείται η μεταβίβαση σε ανάδοχο ασφαλιστική εταιρεία των χαρτοφυλακίων ζωής κάποιων ασφαλιστικών εταιρειών, των οποίων είχε ανακληθεί η άδεια λειτουργίας κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού (3/8/2010).

Ειδικότερα:

α) η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 2 του νόμου 3867/2010 (Α. 128) για την παράδοση στοιχείων από τον επόπτη χαρτοφυλακίων του κλάδου ζωής στην Τράπεζα της Ελλάδος παρατείνεται έως την 31^η Νοεμβρίου 2011, για να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας ανάρτησης του προσωρινού χαρτοφυλακίου ζωής της υπό ανάκληση της άδειας επιχείρησης, προκειμένου να δυνηθούν οι ενδιαφερόμενοι να ασκήσουν τις αντιρρήσεις τους ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων. Αντίστοιχα, η προθεσμία της παρ. 5 του ίδιου άρθρου για την έκδοση της απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος, με την οποία εγκρίνεται η σύμβαση μεταβίβασης του χαρτοφυλακίου ζωής, παρατείνεται έως την 31^η Μαρτίου 2012.

β) Ορίζεται ότι οι δικαστικές διεκδικήσεις των καταναλωτών, των οποίων δεν έγιναν δεκτά τα νομιμοποιητικά έγγραφα, ασκούνται κατά του εκκαθαριστή και όχι κατά του αναδόχου των χαρτοφυλακίων ζωής.

γ) Διευκρινίζεται ότι το Εγγυητικό Κεφάλαιο Ζωής θα ικανοποιεί τις απαιτήσεις των ασφαλισμένων κατά το χρόνο λήξης του συμβολαίου τους και πάντως μέχρι το έτος 2024, με δυνατότητα και πρόωρης εξόφλησης εφόσον υπάρχει οικονομική επάρκεια.

δ) Παρέχεται η δυνατότητα στο δημόσιο να δανείσει χρηματικά ποσά στο Εγγυητικό Κεφάλαιο Ζωής, με την έκδοση ομολόγων, ώστε να επιτευχθεί η κατά το δυνατόν ταχύτερη εξόφληση των απαιτήσεων των ασφαλισμένων, με την προϋπόθεση της προηγούμενης παραίτησης αυτών από κάθε σχετική αξίωσή τους κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ώστε να τερματιστεί η υπάρχουσα κοινωνική αναστάτωση

Z. Ειδικότερα επί του Κεφαλαίου ΣΤ´

Επί του άρθρου 18

Με την **υποπαράγραφο α) της παρ.1** του άρθρου αυτού δίνεται δυνατότητα στους φορολογούμενους να ρυθμίσουν φορολογικές τους υποχρεώσεις προς το δημόσιο, με ευνοϊκούς όρους όσον αφορά την επιβολή κυρώσεων. Η ρύθμιση αυτή πραγματοποιείται με υποβολή δηλώσεων μέχρι το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος και καταβολή του οφειλόμενου φόρου και αφορά τους φόρους που ρητά κατονομάζονται στις υποπαραγράφους α), β) και γ).

Για το φόρο που οφείλεται με τις ανωτέρω δηλώσεις, δεν επιβάλλεται πρόσθετος φόρος, εφόσον αυτός καταβληθεί εφ' άπαξ, ενώ αν η κύρια οφειλή καταβληθεί σε δόσεις αυτή προσαυξάνεται με την επιβολή πρόσθετου φόρου 10% για τις περιπτώσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2009 και 3% για τις περιπτώσεις που η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Σε περίπτωση που με τις εν λόγω δηλώσεις δεν προκύπτει φόρος για καταβολή, δεν επιβάλλεται πρόστιμο.

Με τις διατάξεις της **υποπαραγράφου ε) της παρ. 1** ορίζεται ο τρόπος καταβολής των ποσών που προκύπτουν από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και τις λοιπές ρητά περιλαμβανόμενες στην ρύθμιση φορολογίες. Ο φόρος εισοδήματος καταβάλλεται εφ' άπαξ για μεν τα νομικά πρόσωπα με την υποβολή της δήλωσης για δε τα φυσικά πρόσωπα μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από την βεβαίωση.

Για τις λοιπές φορολογίες ο φόρος μπορεί να καταβληθεί είτε εφ' άπαξ (χωρίς πρόσθετο φόρο) είτε σε έξι δόσεις, κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 300 ευρώ, της πρώτης καταβαλλομένης ταυτόχρονα με την υποβολή των δηλώσεων και των επομένων μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επομένων μηνών.

Με τις διατάξεις της **υποπαραγράφου στ) της παρ.1** καθορίζονται οι εξαιρούμενες από την ρύθμιση περιπτώσεις.

Η παρούσα ρύθμιση έχει σκοπό την διευκόλυνση των υπόχρεων να εκπληρώσουν τις δηλωτικές τους υποχρεώσεις δεδομένης της διεθνούς οικονομικής κρίσης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν εξ' αιτίας αυτής. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, καθώς η εμπειρία των περασμένων ετών αποδεικνύει ότι πάντα υπάρχει ένας αριθμός φορολογουμένων, που για

διάφορους λόγους δεν εκπληρώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις ή τις εκπληρώνουν μεν αλλά μερικώς.

Με την **παράγραφο 2** του άρθρου αυτού προτείνεται η παράταση της προθεσμίας παραγραφής που λήγει στις 31.12.2011 μέχρι 31.12.2012, λόγω του μεγάλου αριθμού παραγραφόμενων υποθέσεων. Η προτεινόμενη παράταση του χρόνου παραγραφής κρίνεται αναγκαία λόγω αντικειμενικής δυσχέρειας ελέγχου των υποθέσεων των παραγραφόμενων χρήσεων μέχρι 31.12.2011, εξαιτίας και της ενασχόλησης των Δ.Ο.Υ. και των ελεγκτικών κέντρων κυρίως με τη διενέργεια προσωρινών ελέγχων (Φ.Π.Α. κ.λπ.) στο πλαίσιο της εντατικοποίησης των προσωρινών και προληπτικών ελέγχων, αλλά και των διασταυρώσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη.

Με την **παράγραφο 3** του άρθρου αυτού προτείνεται η κατάργηση των διατάξεων του άρθρου 4 του ν.3610/2007 με τις οποίες προβλεπόταν ότι εφόσον ο φορολογούμενος επιλεγεί για προσωρινό ή τακτικό έλεγχο, μπορούσε να υποβάλει αρχικές ή συμπληρωματικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, Φ.Π.Α. και λοιπών φορολογιών, τελών και εισφορών, με μείωση στο 1/2 των πρόσθετων φόρων που προβλέπονται επί εκπροθέσμων δηλώσεων.

Από τη μέχρι τώρα εφαρμογή της διάταξης προκύπτει ότι, είχε ως αποτέλεσμα την αναβολή των φορολογικών υποχρεώσεων των φορολογουμένων προκειμένου να επωφεληθούν των μειωμένων προσαυξήσεων και προστίμων, καθώς και την επιμήκυνση του χρόνου της ελεγκτικής διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς προτείνεται η κατάργηση των ως άνω διατάξεων, εξάλλου ισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 62 με τις οποίες επιτρέπεται η επίδοση αρχικής ή συμπληρωματικής δήλωσης και κατά το στάδιο του ελέγχου.

Με την **παράγραφο 4** δίνεται η δυνατότητα να υπαχθούν στις διατάξεις των άρθρων 1-13 του ν. 3888/2010 ένας μεγαλύτερος αριθμός επιτηδευματιών, εφόσον δεν προκύπτουν επιβαρυντικά στοιχεία από τον έλεγχο του γραφείου και αυτό θα έχει θετική επίπτωση στα έσοδα του Δημοσίου και επιπλέον θα απελευθερώσει ελεγκτικό δυναμικό το οποίο θα μπορέσει να ασχοληθεί με τον έλεγχο σοβαρότερων υποθέσεων και επιτηδευματιών που θα προκύψουν εντός του δείγματος, μέσω ανάλυσης κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 80 του Ν. 3842/2010.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου 5** του άρθρου αυτού προτείνεται η ρύθμιση βεβαιωμένων οφειλών των πρωτοβάθμιων και των δευτεροβάθμιων Ο.Τ.Α, των νομικών προσώπων και των επιχειρήσεων αυτών, καθώς και των συνδέσμων ΟΤΑ, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτές.

Η υπαγωγή των ανωτέρω προσώπων στην εν λόγω ρύθμιση και η τήρηση των όρων αυτής θα τους παρέχει τη δυνατότητα εξυγίανσης των οικονομικών τους με ταυτόχρονη σταθερή αποπληρωμή, σε μηνιαία βάση, των υποχρεώσεών τους προς το Δημόσιο.

Ειδικότερα, σημειώνεται ότι θα υπάρξει η δυνατότητα επιλογής είτε της εφάπαξ εξόφλησης της βασικής οφειλής, χωρίς την καταβολή των πρόσθετων φόρων, προσαυξήσεων φόρου, φορολογικών προστίμων που έχουν βεβαιωθεί και αφορούν σ' αυτή, καθώς και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, είτε της τμηματικής καταβολής αυτής σε δόσεις με απαλλαγή μόνο από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

Η απαλλαγή από τις ανωτέρω πρόσθετες επιβαρύνσεις και εφόσον ο οφειλέτης εξοφλήσει τη βασική οφειλή, κρίνεται αναγκαία προκειμένου, να μπορέσουν τα υπαγόμενα πρόσωπα να ανταποκριθούν ταμειακά στις σημερινές δύσκολες οικονομικές συγκυρίες.

Τέλος, επισημαίνεται ότι θα επιταχυνθεί η διαδικασία είσπραξης των βεβαιωμένων οφειλών από τη φορολογική διοίκηση και θα δοθεί κίνητρο για τη σταδιακή εξόφλησή τους, με ταυτόχρονη μείωση του κόστους είσπραξης αφού θα απεμπλακούν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου από διαδικασίες και μέτρα που μέχρι σήμερα δεν έχουν επιφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Με την προτεινόμενη διάταξη της **παρ. 6** δίνεται εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικής απόφασης σχετικά με την οίκοθεν βεβαίωση αναλογούντων και πρόσθετων φόρων, μέσω της Γ.Γ.Π.Σ. με βάση συγκεκριμένες διασταυρώσεις, τον καθορισμό του τρόπου καταβολής και των διαδικασιών προκειμένου να επιτευχθεί η φορολογική συμμόρφωση σε τομείς όπου σημειώνεται συστηματικά φοροδιαφυγή π.χ. τόκοι εξωτερικού. Επίσης, ορίζεται ότι εκδίδεται εκκαθαριστικό σημείωμα που αποστέλλεται στον υπόχρεο και τα ποσά που βεβαιώνονται καταβάλλονται σε τρεις δόσεις.

Με την προτεινόμενη διάταξη της **παρ. 7** δίνεται η δυνατότητα στο Υπουργείο Οικονομικών να μην εκδώσει και μην αποστείλει εκκαθαριστικά σημειώματα φόρου ακίνητης περιουσίας για όσους υπόχρεους δεν προκύπτει φόρος για καταβολή, που αφορά περίπου ποσοστό άνω του 80% των υπόχρεων σε δήλωση.

Στόχος είναι η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού από τη μη εκτύπωση από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών (Γ.Γ.Π.Σ. και Δ.Ο.Υ.), εμφακέλωση και ταχυδρομική αποστολή των στοιχείων αυτών, δεδομένου ότι δεν επιφέρουν καταρχήν, βάσει δήλωσης, έσοδα στον κρατικό προϋπολογισμό.

Με την **παρ. 8** προβλέπεται η χορήγηση στοιχείων σε ιδιώτες που έχουν αναλάβει βάσει συμβάσεως κάποιο έργο έναντι του Δημοσίου για την υποβοήθηση του φοροεισπρακτικού μηχανισμού.

Με την **παρ. 9** παρέχεται εξουσιοδότηση, στον Υπουργό Οικονομικών για αναθέσεις έρευνας με στόχο τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων υπόχρεων ή συνυπόχρεων προσώπων σε ελεγκτικές εταιρείες ή δικηγορικά γραφεία ή κοινοπραξίες τους

Επί του άρθρου 19

Με την παρούσα ρύθμιση επιδιώκεται η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και η αντιμετώπιση των στρεβλώσεων που λειτουργούν σε βάρος του ανταγωνισμού στον θαλάσσιο τουρισμό με την εκκαθάριση του μητρώου των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής από τα πλοία τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως επαγγελματικά και η χρήση τους ελέγχεται ως μη νόμιμη. Επιπλέον, επιδιώκεται η αύξηση των εσόδων του προϋπολογισμού τόσο από την καταβολή φόρων για την υπαγωγή στην παρούσα ρύθμιση και τον

αποχαρακτηρισμό των σκαφών από επαγγελματικών σε ιδιωτικών, όσο και από την καταβολή των φόρων που αναλογούν στα καύσιμα, λιπαντικά και λοιπά εφόδια με τα οποία θα εφοδιάζονται εφεξής τα εν λόγω σκάφη, για τα οποία μετά την υπαγωγή τους στην παρούσα ρύθμιση και τον αποχαρακτηρισμό τους ως ιδιωτικών δεν προβλέπονται φοροαπαλλαγές από την κείμενη νομοθεσία. Επίσης τυχόν έσοδα που θα προκύψουν και από το φόρο εισοδήματος καθώς τα σκάφη μετά τον αποχαρακτηρισμό τους θα δηλωθούν ως ιδιωτικά αναψυχής.

Ειδικότερα, με το παρόν άρθρο παρέχεται κίνητρο σε ιδιοκτήτες επαγγελματικών πλοίων αναψυχής του ν.2743/99 (Α' 211), να προβούν σε άρση του επαγγελματικού χαρακτήρα των σκαφών, τα οποία ουσιαστικά τα χρησιμοποιούν για ιδιωτική χρήση.

Οι εν λόγω ιδιοκτήτες αξιοποιώντας τις ατέλειες της υφιστάμενης νομοθεσίας αναφορικά με την εκμετάλλευση και τον χαρακτηρισμό των σκαφών ως επαγγελματικών πλοίων αναψυχής, φοροαποφεύγουν καθώς χρησιμοποιούν ουσιαστικά για ιδιωτική χρήση σκάφη για τα οποία έτυχαν απαλλαγής από το Φ.Π.Α εισαγωγής ή ενδοκοινοτικής απόκτησης λόγω του επαγγελματικού τους προορισμού και συνεχίζουν να απαλλάσσονται από τις αναλογούσες φορολογικές επιβαρύνσεις (Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ) των καυσίμων, λιπαντικών και λοιπών υλικών, με τα οποία εφοδιάζονται κατά την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

Το κίνητρο του αποχαρακτηρισμού των εν λόγω σκαφών με βάση την παρούσα ρύθμιση, συνίσταται στην απόσβεση της οφειλής από τα τέλη εκπροθέσμου καταβολής, προσαυξήσεις και πρόστιμα και στην άρση των κυρώσεων, οι οποίες προβλέπονται σύμφωνα με την κείμενη τελωνειακή νομοθεσία στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται η ιδιωτική χρήση των εν λόγω σκαφών βάσει εικονικών ναυλώσεων.

Για την υπαγωγή των ενδιαφερομένων στην παρούσα ρύθμιση προβλέπεται η άμεση καταβολή ποσοστού του Φ.Π.Α που είχαν τύχει απαλλαγής κατά την εισαγωγή ή την ενδοκοινοτική απόκτηση του σκάφους με βάση την παλαιότητά του, καθώς και η καταβολή του Φ.Π.Α και του Ε.Φ.Κ για τα καύσιμα, λιπαντικά και λοιπά υλικά, με τα οποία εφοδιάστηκαν ατελώς, κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Δεν προβλέπεται υπαγωγή στην παρούσα ρύθμιση για τις περιπτώσεις που προσκομίσθηκαν πλαστά τιμολόγια, για τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Ειδικότερα, με την παρούσα ρύθμιση, προβλέπεται η υποβολή από τον πλοιοκτήτη έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2011 σχετικής αίτησης και η καταβολή εφάπαξ, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της ως άνω αίτησης του αναλογούντα Φ.Π.Α του σκάφους και των φόρων που αναλογούν στα καύσιμα, λιπαντικά και λοιπά εφόδια για τους οποίους το σκάφος έτυχε απαλλαγής από το χρόνο που έπαυσε να ισχύει η άδεια έως το χρόνο υποβολής αίτησης υπαγωγής στην παρούσα ρύθμιση.

Για σκάφη για τα οποία δεν έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ν.2743/99 Απόφαση παύσης ισχύος της άδειας επαγγελματικού πλοίου αναψυχής έως και την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση,

προβλέπεται η καταβολή των φόρων που αναλογούν στα καύσιμα, λιπαντικά και λοιπά εφόδια για τους οποίους το σκάφος έτυχε απαλλαγής από 1-7-2010 έως το χρόνο υποβολής αίτησης υπαγωγής στην παρούσα ρύθμιση.

Επιπλέον, με την παρούσα ρύθμιση ορίζεται ότι η φορολογητέα αξία του σκάφους προκύπτει από την αξία στην οποία αυτό τελωνίστηκε, όταν πρόκειται για εισαγωγή ή ενδοκοινοτική απόκτηση καινούργιου σκάφους ή την αρχική τιμή του σκάφους κατά την κατασκευή του, όταν πρόκειται για εισαγωγή ή ενδοκοινοτική απόκτηση μεταχειρισμένου σκάφους, η οποία μειώνεται λόγω παλαιότητας σύμφωνα με τα ποσοστά του άρθρου 4 του ν.3790/2009 (Α' 143).

Τέλος, για να αποφευχθεί η καταβολή του Φ.Π.Α του σκάφους με προηγούμενους κατώτερους συντελεστές, οι οποίοι ίσχυαν κατά την έκδοση της Απόφασης παύσης ισχύος της επαγγελματικής άδειας του σκάφους ορίζεται ότι εφαρμόζεται ο συντελεστής Φ.Π.Α που ισχύει κατά την ημέρα της υπαγωγής του σκάφους στην παρούσα ρύθμιση.

Επί του άρθρου 20

Με τις διατάξεις των **παρ. 1 και 2** λαμβάνεται πρόνοια ώστε σε περιπτώσεις που οι επίσημοι διανομείς ή έμποροι αυτοκινήτων τελωνίζουν αυτοκίνητα με βεβαίωση ή καταβολή ολόκληρου του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης, όπως είναι τα εκθεσιακά ή εκείνα στα οποία παρακρατείται η κυριότητά τους, να παρέχεται η δυνατότητα υπαγωγής τους στο καθεστώς της απόσυρσης και επιστροφής της διαφοράς του τέλους ταξινόμησης. Η ρύθμιση αυτή αφορά μόνο τα αυτοκίνητα που θα τελωνισθούν μετά την ισχύ της διάταξης και όχι εκείνα που τελωνίσθηκαν προηγούμενα. Επίσης, με την ίδια διάταξη καθορίζεται η προθεσμία μέσα στην οποία θα πρέπει να τελωνισθούν τα αυτοκίνητα που θα υπαχθούν στο καθεστώς της απόσυρσης.

Με την προτεινόμενη διάταξη της **παρ. 3** παρατείνεται η προθεσμία που είχε δοθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του ν.3943/2011, με τις οποίες ορίζεται ότι, «επιβατικά οχήματα που πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές των Οδηγιών 68/69/EK Φάση Β (L 350/28.12.1998) ή μεταγενέστερης (EURO 4), εξακολουθούν να υπάγονται στους συντελεστές τέλους ταξινόμησης που προβλέπονται από την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 121 του ν.2960/2001(ΦΕΚ 265/Α), εφόσον μέχρι και 29.6.2011 τελωνισθούν και καταβληθούν γι' αυτά, οφειλόμενες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις», μέχρι και την 30/12/2011. Σκοπός της προτεινόμενης τροποποίησης είναι, αφενός η επιμήκυνση του χρόνου ομαλότερης μετάβασης στο νέο φορολογικό καθεστώς, αφετέρου η μειωμένη φορολογική επιβάρυνση των αυτοκινήτων που πληρούν τις προδιαγραφές EURO 4 και η τόνωση της αγοράς του αυτοκινήτου.

Η. Ειδικότερα επί του Κεφαλαίου Ζ '

Επί του άρθρου 21

Είναι γεγονός πασίδηλο ότι η οικονομική κρίση που ξέσπασε ήδη από το έτος 2009 και η ζοφερή και απελπιστική οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση στην οποία περιήλθε η χώρα, η υπαγωγή της στο μηχανισμό στήριξης, η

περικοπή μισθών, επιδομάτων και συντάξεων κλπ με τους νόμους 3833/2010 και 3845/2010, κλπ είχε σαν αποτέλεσμα, πλην άλλων, τη συρρίκνωση της αγοράς, την κατακόρυφη πτώση της ζήτησης ακινήτων για μίσθωση συνεκδοχικά τη σημαντικότερη πτώση της μισθωτικής αξίας των ακινήτων. Η απρόοπτη αυτή μεταβολή των συνθηκών που υφίσταντο κατά την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών ανέτρεψε το δικαιοπρακτικό θεμέλιο στο οποίο στηρίχθηκαν τα μέρη με αποτέλεσμα η καταβολή του συμφωνηθέντος με τις συμβάσεις αυτές μισθώματος να καθίσταται υπέρμετρα επαχθής για τον μισθωτή. Και όσον αφορά μεν τις μισθώσεις μεταξύ ιδιωτών η αγορά, λόγω της ευελιξίας της και της έλλειψης γραφειοκρατίας ευκολότερα ή λιγότερο εύκολα προσαρμόστηκε στις νέες συνθήκες. Στις μισθώσεις όμως ακινήτων που μισθωτής είναι το Δημόσιο η γραφειοκρατική διαδικασία και η ακαμψία της αγοράς επιβάλλει την προσαρμογή των μισθωμάτων που καταβάλλει το Δημόσιο και οι φορείς του δημόσιου τομέα κατά το λόγο μείωσης της μισθωτικής αξίας των ακινήτων λόγω των προαναφερομένων απροβλέπτων και εκτάκτων συνθηκών.

Με την προτεινόμενη διάταξη επιχειρείται ο εξορθολογισμός, η αναγωγή δηλαδή στο μέτρο που αρμόζει, των μισθωμάτων που καταβάλλει το Δημόσιο και οι φορείς του δημόσιου τομέα για μισθώσεις ακινήτων που έχουν συναφθεί πριν από τον Ιούλιο του έτους 2010, ώστε να ανταποκρίνονται στη μισθωτική αξία των ακινήτων και να μη καθίσταται η εκτέλεση της μισθωτικής σύμβασης υπέρμετρα δυσμενής μονομερώς σε βάρος του Δημοσίου .

Με το **πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1** καθιερώνεται μαχητό τεκμήριο μείωσης, κατά 20% , της μισθωτικής αξίας των ακινήτων που έχει μισθώσει το Δημόσιο και οι παραπάνω φορείς μέχρι 30.6.2010. Η μείωση της μισθωτικής αξίας των ακινήτων που μισθώνει το Δημόσιο και οι παραπάνω φορείς είναι γεγονός ότι είναι μεγαλύτερη και σε πολλές περιοχές είναι πολύ μεγαλύτερη του 20%. Παρόλα αυτά όμως καθιερώνεται το τεκμήριο του ποσοστού μείωσης 20% γιατί σε αυτό το ποσοστό , τουλάχιστον, έχει επέλθει μείωση σε όλες της περιοχές της χώρας. Προκειμένου δε να αποφευχθεί πλήθος δικών και εξόδων τόσο του Δημοσίου όσο και των ιδιωτών εκμισθωτών του Δημοσίου, για δικαστική μείωση των μισθωμάτων αυτών, σύμφωνα με τα άρθρα 388 και 288 του Α.Κ., **με το δεύτερο εδάφιο** ορίζεται ότι από τη δημοσίευση του νόμου τα μισθώματα που καταβάλλει το Δημόσιο και οι φορείς του δημόσιου τομέα για τη μίσθωση ακινήτων στα οποία στεγάζονται υπηρεσίες του μειώνονται κατά ποσοστό 20%, ποσοστό που υπολογίζεται στο ύψος του μισθώματος που καταβάλλονταν για τη χρήση Ιουλίου 2010 και ότι απαγορεύεται μέχρι 30.6.2013 οποιαδήποτε αναπροσαρμογή τους.

Επειδή όμως πολλοί εκμισθωτές είχαν συμφωνήσει με το Δημόσιο και τους παραπάνω φορείς τη μείωση του καταβαλλόμενου σ' αυτούς μισθώματος από 1.7.2010 και εφεξής, λόγω ακριβώς της μείωσης της μισθωτικής αξίας των ακινήτων τους, γι' αυτό με την **παραγράφο 2** του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι αν είχαν συμφωνήσει μείωση 20% δεν τους γίνεται νέα μείωση. Σε περίπτωση δε που είχαν συμφωνήσει μείωση μικρότερη του 20%, τότε μειώνεται περαιτέρω το μίσθωμα κατά το υπόλοιπο ποσοστό μέχρι τη συμπλήρωση του 20%.

Σε περίπτωση δε που μετά την 1.7.2010 είχαν αναπροσαρμοσθεί τα μισθώματα αυτά, σύμφωνα με τις συμβάσεις μίσθωσης, η αναπροσαρμογή αυτή καταργείται και η καταβληθείσα συμψηφίζεται με τα οφειλόμενα μισθώματα.

Με τα **δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 1** καθιερώνεται το μαχητό του τεκμηρίου, αφού ορίζεται ότι, δικαιούνται να προσφύγουν στα δικαστήρια, οι μιν εκμισθωτές αν αμφισβητούν το ύψος του τεκμηρίου και της μείωσης του μισθώματος, το δε Δημόσιο και οι φορείς του δημόσιου τομέα αν αποδεικνύουν ότι η μείωση της μισθωτικής αξίας του ακινήτου και αντιστοίχως του μισθώματος είναι μεγαλύτερη από το παραπάνω ποσοστό.

Με την **παράγραφο 3** και προς άρση τυχόν αδικιών στις περιπτώσεις που το ετήσιο μίσθωμα είναι κατώτερο του μισθώματος που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 41 και 41 α του ν. 1249/1982 (τεκμαρτό μίσθωμα) με την επιβολή συντελεστή 5%, επιτρέπεται στον εκμισθωτή να υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια για την καταβολή του μισθώματος υπηρεσία, στην οποία πρέπει να επισυνάπτει φύλλο υπολογισμού της αντικειμενικής αξίας θεωρημένου από την αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος του εκμισθωτή Δ.Ο.Υ., να ζητήσει τη μείωση του μισθώματος μέχρι το ύψος αυτού, όπως προσδιορίζεται κατά τα ανωτέρω ή την μηδενική μείωση αυτού στην περίπτωση που το μίσθωμα, πριν από οποιαδήποτε μείωση, είναι ίσο ή κατώτερο αυτού.

Επί του άρθρου 22

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου κρίνεται αναγκαία η μείωση των επιδομάτων που λειτουργούν ως κίνητρο απόδοσης ή ταχύτερης διεκπεραίωσης ή ειδικής απασχόλησης του έργου των δημοσίων λειτουργιών και υπαλλήλων, στα πλαίσια αντιμετώπισης της δημοσιονομικής κρίσης και της αποσυμπίεσης του μισθολογικού κόστους, με τελικό στόχο τη μείωση των δημοσίων δαπανών.

Επί του άρθρου 23

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 συνιστάται Υπηρεσία Σχεδιασμού και Παρακολούθησης της εφαρμογής των Προγραμμάτων Οικονομικής Πολιτικής. Επιπέδου Διεύθυνσης, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών. Η σύσταση της υπηρεσίας αυτής αποσκοπεί στον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό, διαχείριση και έλεγχο, καθώς και στην παρακολούθηση της εφαρμογής των Προγραμμάτων Οικονομικής Πολιτικής.

Επί του άρθρου 24

Με την **παρ. 1** επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής της περίπτωσης ι) της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν.3812/2009 και στους ειδικούς ερευνητές και επιστήμονες συνεργάτες του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομώνων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **παρ. 2** καταργείται, μετά την έναρξη ισχύος της προτεινόμενης διάταξης, η παροχή του παρακάτω κινήτρου, δεδομένου ότι εξέλιπταν οι λόγοι για τους οποίους θεσπίστηκε. Με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν.3320/2005 (Α' 48) αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 64 του Ν. 1943/1991, όπως ίσχυε και προβλέπεται ότι: **ι)** σε υπαλλήλους δημοσίων υπηρεσιών, ν.π.δ.δ. και ο.τ.α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου που τοποθετούνται σε υπηρεσία προβληματικής περιοχής ή μετατίθενται ή μετατάσσονται από υπηρεσία μη προβληματικής περιοχής σε υπηρεσία προβληματικής περιοχής ή από υπηρεσία προβληματικής περιοχής σε υπηρεσία άλλης προβληματικής περιοχής, καταβάλλεται υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, το 40% της αξίας της κατοικίας ή της αξίας του κτίσματος σε περίπτωση ανέγερσης, όπως η αξία αυτή προσδιορίζεται από την αρμόδια φορολογική αρχή, κατά το χρόνο αγοράς της κατοικίας ή κατά το χρόνο περάτωσης των εργασιών ανέγερσης. **ii)** Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται σε υπαλλήλους που έχουν τοποθετηθεί σε υπηρεσία προβληματικής περιοχής ή έχουν μετατεθεί ή μεταταγεί από υπηρεσία μη προβληματικής περιοχής σε υπηρεσία προβληματικής περιοχής ή από υπηρεσία προβληματικής περιοχής σε υπηρεσία άλλης προβληματικής περιοχής μέχρι την ισχύ του νόμου αυτού, εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις.

Με την **παρ. 3** του άρθρου αυτού διευρύνεται το πλαίσιο της εξουσιοδότησης που έχει παρασχεθεί με την περίπτωση β) της παραγράφου 2 του άρθρου 38 του ν.3986/2011, προκειμένου να κατανεμηθεί ισόποσα και να συνεισπραχθεί η εισφορά από 1.1.2011 έως 31.7.2011 βάσει όσων ορίζονται στην ΚΥΑ που προβλέπεται στην περίπτωση β) της παραγράφου αυτής.

Παρ. 4- 7

Η Κυβέρνηση λόγω της σοβαρότητας της θεσμικής πρωτοβουλίας για την Αναδιοργάνωση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αποφάσισε να προτείνει στην Εθνική Αντιπροσωπεία τις σχετικές διατάξεις, ως αυτοτελές σχέδιο νόμου, στο αμέσως προσεχές διάστημα. Εντούτοις, ενόψει της σημαντικής αύξησης νέων αρμοδιοτήτων που ανατέθηκαν στο Ν.Σ.Κ. με σειρά πρόσφατων νομοθετικών ρυθμίσεων, σε συνδυασμό με τις σοβαρές εκκρεμείς υποθέσεις που χειρίζονται οι λειτουργοί του, χωρίς αντιστοίχως να έχουν καλυφθεί τα υπάρχοντα κενά στις θέσεις του κυρίου, αλλά και του διοικητικού προσωπικού του, κρίνεται αναγκαίο να εισαχθούν προς ψήφιση με το παρόν σχέδιο νόμου ορισμένες επείγουσες ρυθμίσεις, οι οποίες είναι απολύτως αναγκαίες αφενός μεν για την προκήρυξη και διενέργεια διαγωνισμού προς κάλυψη κενών οργανικών θέσεων του Ν.Σ.Κ., αφετέρου δε για την αποκατάσταση στοιχειωδών όρων λειτουργίας αυτού και των λειτουργών του.

Με την **παρ. 4** της προτεινόμενης παραγράφου, θεσπίζεται η επαναφορά, ως τυπικού προσόντος, της άριστης γνώσης μίας εκ των τριών ξένων γλωσσών (αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής), η οποία αποδεικνύεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 (Α' 39). Ταυτόχρονα, και με δεδομένο ότι τα καθήκοντα των μελών του Ν.Σ.Κ., όπως διαγράφονται από τις οικείες διατάξεις, απαιτούν μεταξύ άλλων την παράσταση των λειτουργών του

σε όλα τα δικαστήρια ουσίας, αμέσως μετά το διορισμό τους, θεσπίζεται ως τυπικό προσόν για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό η διετής άσκηση δικηγορίας, με σκοπό να εξασφαλισθεί ελάχιστος χρόνος εμπειρίας στο χειρισμό τέτοιου είδους υποθέσεων.

Με την **υποπαράγραφο α) της παρ. 5**, θεσπίζεται διαδικασία για παροχή δυνατότητας υπεράσπισης από μέλη του Ν.Σ.Κ., ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, υπαλλήλου κατά του οποίου ασκείται ποινική δίωξη για αδίκημα που του αποδίδεται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι δεν θα συγκρούονται τα συμφέροντα του Δημοσίου με τα συμφέροντα του υπαλλήλου.

Με την **υποπαράγραφο β) της ίδιας παραγράφου** ρυθμίζεται το ζήτημα της συμμετοχής των λειτουργών του Ν.Σ.Κ σε συμβούλια, επιτροπές και γενικά σε συλλογικά όργανα της Διοίκησης και της αντικατάστασής τους. Οι λειτουργοί του ΝΣΚ, με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2993/2002 (Α' 58), κλήθηκαν, κατ' ουσίαν αποκλειστικώς, να αντικαταστήσουν τους δικαστικούς λειτουργούς που συμμετείχαν α' αυτά. Η έλλειψη αναλογίας μεταξύ του αριθμού των δικαστικών λειτουργών και του (μικρού) αριθμού των μελών του Ν.Σ.Κ., σε συνδυασμό με το γεγονός ότι δεν κατέστη εφικτό να χρησιμοποιηθούν οι άλλες δύο προβλεπόμενες από την ως άνω διάταξη κατηγορίες, νυν ή πρώην δημοσίων λειτουργών (μέλη Α.Ε.Ι. ή επίτιμοι δικαστικοί λειτουργοί), οδήγησε στην υπέρμετρη απασχόληση των μελών του Ν.Σ.Κ. σε βάρος των κυρίων καθηκόντων τους, αλλά και στην εκ των πραγμάτων δυσχέρεια εύρυθμης λειτουργίας των συλλογικών οργάνων. Με την προτεινόμενη διάταξη επιχειρείται η άρση του αδιεξόδου που έχει δημιουργηθεί.

Με την **παρ. 6** της προτεινόμενης ρύθμισης αντικαθίσταται η παρ. 15 του άρθρου 28 του ν. 2579/1998, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 13 του ν. 3790/2009, προκειμένου η ρύθμιση αυτή να εναρμονίζεται προς το άρθρο 103 του Συντάγματος. Η διάταξη επέτρεπε, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης και συνεπώς κατά παράβαση κάθε αξιοκρατικής διαδικασίας, τη μετάταξη στο Ν.Σ.Κ., αποσπασμένων ή μη σε αυτό υπαλλήλων Υπουργείων, ν.π.δ.δ., ο.τ.α., επιχειρήσεων κοινής ωφελείας μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο και εποπτευόμενων από το κράτος ν.π.ι.δ. ή επιχειρήσεων των ο.τ.α.. Προς αποκατάσταση της νομιμότητας που διαταράχθηκε με τον τρόπο αυτό, κρίνεται σκόπιμη η δια νόμου ανάκληση των διοικητικών πράξεων διαδικασίας μετατάξεων, που έχουν εκδοθεί, κατ' εφαρμογή της διάταξης που αντικαθίσταται και η ματαίωση της διαδικασίας των μετατάξεων αυτών, εφόσον βεβαίως μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού δεν έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης η σχετική πράξη μετάταξης.

Με την **παρ. 7**, παρέχεται η δυνατότητα στον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ., σε ειδικές περιπτώσεις, εφόσον κρίνεται απαραίτητο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Ν.Σ.Κ., να αναθέτει με απόφασή του τη συλλογή ή επεξεργασία στοιχείων, καθώς και τη σύνταξη τεχνικών ή άλλων εκθέσεων, σε τρίτους, οι οποίοι οφείλουν να τηρούν εχεμύθεια για τα γεγονότα και τις πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση τους στα πλαίσια της ανάθεσης και της εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάθεσης

των υπηρεσιών που προβλέπει το προηγούμενο εδάφιο, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 82 έως και 85 του ν. 2362/1995 (Α' 247) και κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής, προβλέπεται να καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ..

Θ. Ειδικότερα επί του Κεφαλαίου Η'

Γενικό μέρος

Η αγορά τυχερών παιγνίων δεν αποτελεί ούτε συνήθη εμπορική δραστηριότητα, ούτε συνήθη μορφή παροχής υπηρεσιών. Για το λόγο αυτό πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο αυστηρής νομοθετικής πλαισίωσης προκειμένου να διαφυλαχθούν ουσιώδεις όροι δημοσίου συμφέροντος και δημοσίας τάξεως καθώς και η ασφάλεια και η προστασία των πολιτών.

Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι, επομένως, η δημιουργία κατάλληλων ρυθμιστικών, εποπτικών και ελεγκτικών μηχανισμών ώστε α) να διασφαλιστεί η διαφάνεια και η φερεγγυότητα της διεξαγωγής των παιγνίων και της στοιχηματικής δραστηριότητας, β) να διατηρηθεί σε ανεκτά επίπεδα η συμμετοχή των πολιτών στα τυχερά παίγνια και να αποτραπεί η εκ μέρους τους υπέρμετρη σπατάλη χρημάτων, γ) να διασφαλιστεί ότι τα επιτρεπόμενα ψυχαγωγικά-τεχνικά παίγνια, τα τυχερά παίγνια με παιγνιομηχανήματα, τα παίγνια και στοιχήματα μέσω του διαδικτύου οργανώνονται και διεξάγονται σύμφωνα με το νόμο, σύμφωνα με τους κανόνες του υπεύθυνου παιχνιδιού, και δεν εκτρέπονται προς παράνομη εκμετάλλευση και αισχροκέρδεια, δ) να προστατευθούν οι καταναλωτές των σχετικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα δε οι ανήλικοι και άλλες ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού από τον εθισμό που μπορεί να υποστούν, ε) να αποτραπεί η μετατροπή των ψυχαγωγικών-τεχνικών παιγνίων σε παράνομα τυχερά παίγνια, και στ) να κατευθυνθεί η στοιχηματική δραστηριότητα σε νόμιμους και ελέγξιμους παρόχους, ώστε να περιοριστεί και προοπτικά να εξαλειφθεί ο παράνομος στοιχηματισμός και τα ποινικά αδικήματα που υποθάλλει (απάτη, φοροδιαφυγή, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές πράξεις, κλπ).

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ειδικά για την Ελλάδα η ανάγκη ρύθμισης των παιγνίων και του στοιχηματισμού καθίσταται έτι περαιτέρω επείγουσα από το γεγονός ότι η χώρα μας έχει ήδη καταδικαστεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απαγόρευση των πάσης φύσεως παιγνίων, ότι καταβάλλει υπέρογκο πρόστιμο που ανέρχεται σε 31.536 € ημερησίως, και ότι εξακολουθούν να λειτουργούν, παρά ταύτα, παράνομα πολλά παίγνια και ιστοσελίδες στοιχηματισμού με όλες τις σχετικές αρνητικές παρενέργειες, στερώντας συγχρόνως το ελληνικό δημόσιο από σημαντικότερα πρόσθετα έσοδα.

Με το παρόν κεφάλαιο ρυθμίζονται παράμετροι και διαδικασίες που διέπουν τα παίγνια και στοιχήματα πάσης φύσεως που διενεργούνται είτε με παιγνιομηχανήματα είτε μέσω του διαδικτύου με τελικό στόχο να μεταφερθεί στο πεδίο ελεγχόμενης νομιμότητας μια δραστηριότητα που ασκείται, έτσι κι αλλιώς, ανεξέλεγκτη παράνομα, προς όφελος των πολιτών, της κοινωνίας γενικότερα και του κράτους.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν επίσης χαρακτήρα νόμου-πλαisiού αφήνοντας στην αρμοδιότητα της υπό σύσταση Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) σημαντικές και ευρείες εκτελεστικές αρμοδιότητες κανονιστικού χαρακτήρα, οι οποίες είναι όμως σαφώς προσδιορισμένες ως προς την έκταση και το περιεχόμενό τους.

Οι διατάξεις του κεφαλαίου αυτού αφορούν τη ρύθμιση των ψυχαγωγικών-τεχνικών παιγνίων, των τυχερών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα και των τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου.

Ειδικότερα επί των άρθρων 25 έως 31

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των **άρθρων 25 έως 27** τίθενται οι γενικές αρχές που διέπουν τα παίγνια και τα στοιχήματα και δίδονται οι βασικοί ορισμοί των εννοιών που εμπλέκονται στην περιγραφή και στη λειτουργία τους.

Με το **άρθρο 25** δίνονται όλοι οι σχετικοί ορισμοί, οι οποίοι στον τομέα των ηλεκτρονικών παιγνίων και των τεχνικών μηχανισμών ελέγχου που απαιτούνται για τη χρηστή λειτουργία τους, εισάγουν περίπλοκες έννοιες, που αποτελούν κτήμα μόνο των ειδικών του τομέα και χρήζουν, επομένως, διευκρινίσεως.

Με το **άρθρο 26** διευκρινίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου, που αφορά στα ψυχαγωγικά-τεχνικά παίγνια, στα τυχερά παίγνια με παιγνιομηχανήματα και στα τυχερά παίγνια μέσω του διαδικτύου. Για τις εταιρείες ΟΠΑΠ Α.Ε. και ΟΔΙΕ Α.Ε. εφαρμόζονται οι ειδικές ισχύουσες διατάξεις, πλην των διατάξεων περί Ε.Ε.Ε.Π., η οποία θα καλύψει τον έλεγχο και την εποπτεία όλων των τυχερών παιγνίων.

Με το **άρθρο 27** τίθεται ο γενικός κανόνας της προηγούμενης αδειοδότησης όλων των δραστηριοτήτων προσφοράς παιγνίων και στοιχηματισμού, η οποία οργανώνεται με διαφανή τρόπο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα νόμο. Προβλέπεται επίσης η υποχρέωση πιστοποίησης παιγνίων και παιγνιομηχανημάτων καθώς και η δυνατότητα παραχώρησης, υπό όρους, της εκμετάλλευσης των παιγνιομηχανημάτων αυτών.

Οι προτεινόμενες διατάξεις των **άρθρων 28 έως 31**, αφορούν στη σύσταση, στις αρμοδιότητες, στη σύνθεση και στην εν γένει λειτουργία της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.).

Με το **άρθρο 28, παρ. 1** ορίζεται ότι η Ε.Ε.Ε.Π. είναι καθολικός διάδοχος και συνεχιστής της ομώνυμης Επιτροπής του ν. 3229/2004. Αποτελεί ειδική αυτοτελή υπηρεσία που υπάγεται μεν στον Υπουργό Οικονομικών, αλλά διαθέτει ευρύτατη λειτουργική ανεξαρτησία, εγγυημένη, μεταξύ άλλων, από την επιχειρησιακή αυτονομία των μελών και των στελεχών της. Η Ε.Ε.Ε.Π. δεν αποτελεί Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή, ούτε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, αλλά ειδικευμένη αυτοτελή δημόσια υπηρεσία προσαρμοσμένη στους

ιδιαίτερους στόχους και στις απαιτήσεις του εξειδικευμένου αντικειμένου της. Το σχήμα αυτό προκρίθηκε λόγω της ανάγκης συντονισμού των δραστηριοτήτων της Ε.Ε.Ε.Π. με τα αντίστοιχα καθήκοντα των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της συνακόλουθης εξοικονόμησης πόρων, αλλά και λόγω του αντικειμένου της, που προσιδιάζει στην αποστολή των φορολογικών και ελεγκτικών υπηρεσιών του κράτους.

Με την **παρ. 2** συνιστάται και Συμβουλευτική Επιτροπή, δίπλα στην Ε.Ε.Ε.Π., απαρτιζόμενη από εκπροσώπους των κυρίων φορέων της ελληνικής αγοράς παιγνίων και στοιχηματισμού, της οποίας αποστολή είναι να διατυπώνει εισηγήσεις προς την Ε.Ε.Ε.Π. σχετικά με τις εξελίξεις του τομέα και των προσαρμογών που αυτές επιβάλλουν στις εκάστοτε ισχύουσες κανονιστικές ρυθμίσεις για την καλλίτερη λειτουργία της αγοράς. Τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και γνώσης του χώρου, που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αμισθί χάριν της εύρυθμης λειτουργίας του κλάδου.

Η **παρ. 3** απαριθμεί τις ευρείες αρμοδιότητες της Ε.Ε.Ε.Π., οι οποίες, πέραν εκείνων που προβλέπονται ήδη στο ν. 3229/2004, αφορούν κυρίως στην εποπτεία και στον έλεγχο της αγοράς. Το ειδικό περιεχόμενο της εποπτείας και του ελέγχου που ασκείται από την Ε.Ε.Ε.Π. περιλαμβάνει την παρακολούθηση και τον έλεγχο των κατόχων αδειών και των παρόχων, την εξέταση, το χαρακτηρισμό, την ταξινόμηση και την πιστοποίηση όλων των τύπων παιγνίων, στοιχηματισμού και των λογισμικών τους, την εξέταση των αιτήσεων αδειοδότησης παιγνίων και λειτουργίας καταστημάτων, τον έλεγχο των πιστοποιημένων εγκαταστάσεων, την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων για την προστασία των ανηλίκων και των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, την πιστοποίηση παιγνιομηχανημάτων και καταστημάτων εγκατάστασής τους, τον εντοπισμό και τη διακοπή λειτουργίας μη πιστοποιημένων εγκαταστάσεων, την εφαρμογή μέτρων πρόληψης και παρεμπόδισης ξεπλύματος χρημάτων. Στις αρμοδιότητες της Ε.Ε.Ε.Π. περιλαμβάνονται, εξάλλου, η συνεργασία με όλους τους συναφείς εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς και υπηρεσίες, η υποβολή εισηγήσεων για τις αναγκαίες προσαρμογές του θεσμικού πλαισίου και για την πάταξη του παράνομου στοιχηματισμού, η τήρηση μητρώου αδειούχων, παρόχων, κατασκευαστών και αδειοδοτημένων παιγνίων, η δημιουργία και λειτουργία Πληροφορικού Συστήματος Εποπτείας και Ελέγχου (ΠΣΕΕ). Η Ε.Ε.Ε.Π. καταρτίζει τον Οργανισμό, που καθορίζει τη διάρθρωση και τη λειτουργία των υπηρεσιών της, τον Κανονισμό Διεξαγωγής και Ελέγχου Παιγνίων που προβλέπει τις διαδικασίες και τους ειδικότερους όρους βάσει των οποίων διενεργεί τις κανονιστικές και ελεγκτικές της αρμοδιότητες, και τον Κώδικα Δεοντολογίας Παιγνίων, που καθορίζει τα της διαφήμισης και των ανεκτών ορίων μέσα στα οποία οφείλει να διεξάγεται η ειδική αυτή παροχή υπηρεσιών. Προβλέπεται ακόμα, η δυνατότητα της Ε.Ε.Ε.Π. να αναθέτει, με διεθνή διαγωνισμό, τη διαχείριση των ελεγκτικών μηχανισμών της σε ειδικευμένες εταιρείες, καθώς και η δυνατότητα του Υπουργού Οικονομικών να προβαίνει στο ίδιο διάβημα με διακρατικές συμφωνίες. Προβλέπεται τέλος, η δυνατότητα της Ε.Ε.Ε.Π. να εισηγείται την έκδοση ΚΥΑ για ανάθεση διαδικαστικών ενεργειών σχετικά με τα τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια σε άλλους φορείς του Δημοσίου και στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Με τις **παρ. 4 και 5** προβλέπονται τα του προσωπικού και της στελέχωσης της Ε.Ε.Ε.Π., πέραν των όσων ήδη προβλέπονται στο ν. 3229/2005. Οι 30 επιπλέον θέσεις θα καλυφθούν με μετατάξεις και αποσπάσεις από το Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ, τους ΟΤΑ και τα ΝΠΙΔ του ευρύτερου δημόσιου τομέα προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το κόστος λειτουργίας σε συνθήκες αυστηρού σταθεροποιητικού οικονομικού προγράμματος και εξαιρετικά περιοριστικής πολιτικής προσλήψεων. Προβλέπεται επίσης η υποχρέωση του πάσης φύσεως προσωπικού της να απέχει από κάθε τύπου επαγγελματική σχέση με φορέα ελεγχόμενο από την Ε.Ε.Ε.Π. για πέντε έτη μετά τη λήξη των καθηκόντων του σ'αυτήν.

Με την **παρ. 6** τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3229/2004 και καθορίζονται τα της θητείας και των αρμοδιοτήτων του προέδρου και των μελών της Ε.Ε.Ε.Π. Προβλέπεται η ανανέωσή της, πλην του προέδρου, κατά το ήμισυ ανά διετία, προκειμένου να υπάρχει συνέχεια στην πείρα και την τεχνογνωσία της Ε.Ε.Ε.Π. Προσδιορίζονται περαιτέρω οι υποχρεώσεις, τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα των μελών της Ε.Ε.Ε.Π. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η σύγκρουση συμφερόντων σε περίπτωση που οι ίδιοι ή μέλη της οικογενείας τους διαθέτουν οποιαδήποτε συμφέροντα στο ρυθμιζόμενο τομέα, η υποχρέωση αποχής από τις σχετικές δραστηριότητες για πέντε χρόνια μετά τη λήξη της θητείας τους, καθώς και χρηματικές ποινές αν διαπιστωθούν παραβάσεις των ως άνω υποχρεώσεων.

Στην **παρ. 7** καθορίζονται οι πόροι της Ε.Ε.Ε.Π., που συνίστανται σε ποσοστό επί της συμμετοχής του Δημοσίου και των διοικητικών τελών, που ορίζει ο Υπουργός Οικονομικών σύμφωνα με το άρθρο 51 του νόμου. Η Ε.Ε.Ε.Π. υποχρεούται να συντάσσει προϋπολογισμό και ετήσιους ισολογισμούς. Τα ενδεχόμενα πλεονάσματα εισφέρονται στα κρατικά έσοδα, ενώ σε περίπτωση ελλειμμάτων και κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της επιχορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Με το **άρθρο 29, παρ. 1** προβλέπονται τα τρία βασικά κείμενα διάρθρωσης και λειτουργίας της Ε.Ε.Ε.Π., ο Οργανισμός, ο Κανονισμός Διεξαγωγής και Ελέγχου Παιγνίων (ΚΔΕΠ), και ο Κώδικας Δεοντολογίας Παιγνίων (ΚΔΠ) της Ε.Ε.Ε.Π., που καταρτίζονται από την ίδια, θεσπίζονται με προεδρικό διάταγμα και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με την **παρ. 2** καθορίζεται το περιεχόμενο του Οργανισμού και, ιδίως, η διάρθρωση των υπηρεσιών και της διοικήσεως, καθώς και οι λεπτομέρειες ασκήσεως των αρμοδιοτήτων τους. Επίσης, προβλέπεται η απορρόφηση των ήδη υπαρχόντων Κανονισμών Εσωτερικής Διάρθρωσης και Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Ε.Τ.Π. από τον Οργανισμό της Ε.Ε.Ε.Π.

Με την **παρ. 3** καθορίζεται το περιεχόμενο του ΚΔΕΠ και, ιδίως, οι προϋποθέσεις πιστοποίησης και εγγραφής στα οικεία μητρώα, οι διαδικασίες χορήγησης των αδειών, οι απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές των εξυπηρετητών και του λογισμικού των παιγνίων, ο τρόπος επικύρωσης της συμμετοχής σ'αυτά, τα τεχνικά χαρακτηριστικά της ατομικής κάρτας παίκτη, ο προσδιορισμός του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, οι υποχρεώσεις

ελέγχου των κατόχων αδειάς και των φορέων εκμετάλλευσης, και εξειδικεύονται οι τύποι διοικητικών κυρώσεων και προστίμων που επιβάλλει, καθώς και ο τρόπος καταλογισμού και κλιμάκωσής τους.

Με την **παρ. 4** καθορίζεται το περιεχόμενο του ΚΔΠ, που αναφέρεται στους κανόνες της εμπορικής επικοινωνίας του κλάδου των παιγνίων, στα επιτρεπτά όρια διαφήμισής του και, γενικά, στους όρους δεοντολογίας που πρέπει να διέπουν την άσκηση των σχετικών δραστηριοτήτων.

Με το **άρθρο 30** διευκρινίζονται περαιτέρω οι τεχνικές απαιτήσεις και εξασφαλίσεις για την αποτελεσματική λειτουργία του Πληροφορικού Συστήματος Εποπτείας και Ελέγχου (ΠΣΕΕ), που προσδιορίζονται από τον ΚΔΕΠ με στόχο τη λογισμική παρακολούθηση των παιγνίων, τον σε πραγματικό χρόνο (on line) έλεγχο των παιγνιομηχανημάτων, την άμεση διάγνωση και εντοπισμό λειτουργικών προβλημάτων, την αποθήκευση και ανάλυση όλων των αναγκαίων προς τούτο πληροφοριών, τη διασφάλιση της ομαλής και αξιόπιστης διεξαγωγής όλων των παιγνίων και στοιχημάτων, τον έλεγχο της ασφάλειας και φερεγγυότητας του Κεντρικού Πληροφορικού Συστήματος, και όλου γενικά του Δικτύου Επικοινωνιών, την στενή παρακολούθηση της τεχνικής υποδομής αδειούχων και παρόχων και τη συνεχή τους σύνδεση με το ΠΣΕΕ, που λειτουργεί στα πλαίσια της Ε.Ε.Ε.Π., τον έλεγχο της πλήρους φυσικής και λογισμικής ασφάλειας των παιγνιομηχανημάτων και της αποθήκευσης των αρχείων τους, τα οποία είναι συνεχώς στη διάθεση της Ε.Ε.Ε.Π., η οποία οφείλει να τα διατηρεί αποθηκευμένα για μία τουλάχιστον δεκαετία.

Με τα **άρθρο 31** προσδιορίζεται ο τρόπος διανομής και απόδοσης των κερδών στους παίκτες. Τα κέρδη πρέπει να καθορίζονται σε υψηλό γενικά ποσοστιαίο επίπεδο επί των ποσών που παίζονται, ώστε να καθίστανται ελκτικά τόσο για τους παίκτες, όσο –κυρίως- για τους υποψήφιους αδειούχους, οι οποίοι έλλογα προσδοκούν τη μεγαλύτερη δυνατή προσέλευση πελατών στις παρεχόμενες υπηρεσίες τους. Προβλέπεται ελάχιστο όριο 80%. Παρά ταύτα, και προκειμένου να διασφαλιστεί ο αναγκαίος βαθμός ελαστικότητας αλλά και ακρίβειας, δίνεται στην Ε.Ε.Ε.Π. η δυνατότητα να εξειδικεύει το ύψος και τις προϋποθέσεις της διανομής των κερδών εκάστου παιγνίου ή στοιχήματος. Προβλέπονται επίσης περιορισμένη δυνατότητα τζακ ποτ μόνο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, καθώς και η άμεση απόδοση των κερδών στο λογαριασμό του παίκτη. Υποχρεούνται, τέλος, οι κάτοχοι αδειών να διαθέτουν ρευστό σε τραπεζικό λογαριασμό, του οποίου το ύψος ποικίλει ανάλογα με το είδος και το εύρος της άδειας προκειμένου να είναι βέβαιη η άμεση ανταπόκριση στις υποχρεώσεις τους.

Επί των άρθρων 32 έως 37

Οι προτεινόμενες διατάξεις των **άρθρων 32 έως 37** αναφέρονται στους κανόνες που πρέπει να διέπουν το υπεύθυνο παιχνίδι, πράγμα που αποτελεί βασική αρχή της διεξαγωγής τυχερών αλλά και τεχνικών παιγνίων. Ειδικότερα:

Το **άρθρο 32** προβλέπει τους όρους συμμετοχής των παικτών. Θεσπίζεται καταρχήν (**παρ. 1**) ο γενικός κανόνας συμμετοχής ατόμων που έχουν συμπληρώσει το 21^ο έτος της ηλικίας τους, υπό τον όρο καταβολής ορισμένου χρηματικού αντιτίμου από τον συμμετέχοντα στον αδειούχο ή στον πάροχο. Σημειωτέον ότι το ίδιο όριο ηλικίας θα ισχύσει και στα καζίνο (παρ. 11 άρθρο 55). Η στοιχηματική αυτή πράξη επικυρώνεται με πρόσφορο μέσο, όπως αυτό θα οριστεί με απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. Με τον τρόπο αυτό κατοχυρώνεται ο παίκτης και ελέγχεται ο αδειούχος του παιγνίου ή ο πάροχος του στοιχήματος. Το κόστος συμμετοχής (**παρ. 2**) καθορίζεται από 0,10 μέχρι 2 ευρώ με δυνατότητα αναπροσαρμογής από την Ε.Ε.Ε.Π., ώστε να παραμένουν τα παιζόμενα ποσά και τα κέρδη σε ανεκτά επίπεδα. Η πληρωμή του ποσού της συμμετοχής γίνεται είτε με την εισαγωγή χρήματος στα παιγνιομηχανήματα, είτε με την επανεπένδυση μονάδων κέρδους, είτε με τη χρήση προπληρωμένης κάρτας με τρόπο που να εξασφαλίζεται η ταυτοποίηση του παίκτη. Η παροχή πίστωσης ή έκπτωσης στους παίκτες απαγορεύονται απολύτως (**παρ. 3**) με στόχο την προστασία των παικτών από υπερβολική στοιχηματική δραστηριότητα και τη συγκράτηση των παιζόμενων ποσών σε λογικά επίπεδα. Απαγορεύεται επίσης (**παρ. 4**) το μέγιστο ποσό που μπορεί να χάσει ο παίκτης να υπερβαίνει το χρηματικό ποσό συμμετοχής του στο παίγνιο. Απαγορεύεται απολύτως (**παρ. 5**) η συμμετοχή σε τυχερά παίγνια των κατόχων αδειών, του προσωπικού των εταιρειών ή των καταστημάτων τους καθώς και των μελών και του προσωπικού της Ε.Ε.Ε.Π., με προφανή πρόθεση την προστασία των παικτών από απόπειρες εκμετάλλευσης εις βάρος τους και την αποτροπή κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων εκ μέρους εκείνων που μπορεί διαθέτουν εκ των έσω πληροφόρηση. Απαγορεύεται τέλος (**παρ. 6**) η συμμετοχή σε τυχερά παίγνια μέσω παρένθετων φυσικών ή νομικών προσώπων.

Το **άρθρο 33** αφορά ειδικά (**παρ. 1**) στην προστασία των ανηλίκων κάτω του 21^{ου} έτους, στους οποίους απαγορεύεται η είσοδος σε χώρους με τυχερά παίγνια. Επιτρέπεται αντιθέτως (**παρ. 2**) η πρόσβασή τους σε χώρους όπου παίζονται ψυχαγωγικά-τεχνικά παίγνια, και εκεί όμως με διαβάθμιση ως προς την ηλικία. Για το λόγο αυτό οι χώροι αυτοί πρέπει να είναι απολύτως διακριτοί και να ελέγχονται αυστηρά από τον υπεύθυνο του καταστήματος. Οι κάτοχοι αδείας και φορείς εκμετάλλευσης, διεξαγωγής και λειτουργίας παιγνιομηχανημάτων πάσης φύσεως (**παρ. 3**) οφείλουν να δημοσιοποιούν εμφανώς τις απαγορεύσεις και να τηρούν με αυστηρότητα τους όρους πρόσβασης των ατόμων αυτών στους σχετικούς χώρους.

Με την **παρ. 4** εισάγεται η ατομική κάρτα παίκτη, που αποτελεί πυλώνα του υπεύθυνου παιχνιδιού καθότι αφενός μεν εξακριβώνονται με τον τρόπο αυτό η ηλικία, το ΑΦΜ, οι χρηματικές ροές, ο χρόνος συμμετοχής, τα ενδεχόμενα μέγιστα ποσά ανά ημέρα ή μήνα και όλα τα αναγκαία στοιχεία αυτοπροστασίας των παικτών, αφετέρου δε εξασφαλίζεται η ενημέρωση της Ε.Ε.Ε.Π. και διευκολύνεται ο έλεγχος των αδειούχων και παρόχων σχετικά με την τήρηση των δικών τους υποχρεώσεων. Για τους λόγους αυτούς, η διεξαγωγή τυχερών παιγνίων χωρίς κάρτα παίκτη απαγορεύεται και τιμωρείται αυστηρά. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά της κάρτας (**παρ. 5**) καθορίζονται από την Ε.Ε.Ε.Π.

Η γνωστοποίηση, η οποία προβλέπεται από το **άρθρο 34 (παρ. 1-3)**, στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα της σύστασης, λειτουργίας και επεξεργασίας τόσο των στοιχείων που συγκεντρώνει η Ε.Ε.Ε.Π., όσο και των αρχείων που τηρούν οι αδειούχοι και οι πάροχοι εξασφαλίζει περαιτέρω τη διαφάνεια και τον έλεγχο της συνολικής δραστηριότητας διεξαγωγής των παιγνίων και των στοιχημάτων.

Η **παρ. 4** θεσπίζει παράλληλα το απόρρητο και την υποχρέωση εχεμύθειας σχετικά με την οιαδήποτε δημοσιοποίηση των ως άνω στοιχείων επί ποινή επιβολής των κειμένων ποινικών και των προβλεπόμενων παρακάτω διοικητικών κυρώσεων, και ορίζει ότι τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς ελέγχου και εξακρίβωσης των υποχρεώσεων των φορέων διεξαγωγής και λειτουργίας των παιγνίων. Δικαίωμα πρόσβασης στα στοιχεία αυτά έχει μόνο το ειδικά εξουσιοδοτημένο προσωπικό της Ε.Ε.Ε.Π. καθώς και οι φορολογικές και δικωτικές αρχές σύμφωνα με τις δικές τους αρμοδιότητες. Όλα τα πρόσωπα (**παρ. 5**) που κατέστησαν καθ'οιονδήποτε τρόπο κοινωνοί των στοιχείων δεν επιτρέπεται να τα κοινοποιήσουν ή να κάνουν οποιαδήποτε χρήση αυτών και μετά τη λήξη των σχετικών καθηκόντων τους.

Το **άρθρο 35** ρυθμίζει τους όρους υπό τους οποίους είναι ανεκτή η διαφήμιση των πάσης φύσεως παιγνίων και δραστηριοτήτων στοιχηματισμού και των καταστημάτων στα οποία διεξάγονται. Απαγορεύεται ρητά (**παρ. 2**) η εμπορική επικοινωνία φορέων που παρέχουν διευκολύνσεις πίστωσης στους παίκτες. Ορίζεται ότι (**παρ. 3**) οι λεπτομέρειες της εμπορικής επικοινωνίας των δραστηριοτήτων αυτών θα καθοριστούν από τον Κώδικα Δεοντολογίας Παιγνίων (ΚΔΠ) που υποχρεούται να θεσπίσει η Ε.Ε.Ε.Π. Μέχρι την έκδοση του Κώδικα αυτού (**παρ. 4**), απαγορεύεται οιαδήποτε εμπορική επικοινωνία ή διαφήμιση των σχετικών δραστηριοτήτων και των καταστημάτων όπου διεξάγονται, εξαιρουμένων, βέβαια, των ήδη αδειοδοτημένων από την Ελληνική Δημοκρατία και νομίμως διεξαγομένων παιγνίων.

Το **άρθρο 36** προβλέπει περαιτέρω την υποχρεωτική αναγραφή των περιοριστικών όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής σε παίγνια ή στοιχήματα και πρόσβασης στους χώρους όπου διεξάγονται, τόσο στις οθόνες των παιγνιομηχανημάτων όσο και στις εγκαταστάσεις των αδειούχων και παρόχων σε εμφανή και αναγνωρίσιμα σημεία. Οι τελευταίοι αυτοί υποχρεούνται επίσης να παρέχουν εγγράφως και εμφανώς στους χώρους των εγκαταστάσεών τους όλες τις πληροφορίες σχετικά με υπηρεσίες αντιμετώπισης του εθισμού και στήριξης της απεξάρτησης από τα τυχερά παίγνια και τον στοιχηματισμό. Υποχρεούνται επίσης να παρέχουν λεπτομερή ενημέρωση για τους δημόσιους φορείς πιστοποίησης παιγνίων, ενώ με τον ΚΔΕΠ δύνανται να εξειδικεύεται και να αποσαφηνίζεται το περιεχόμενο όλων των ως άνω υποχρεώσεων και περιορισμών.

Το **άρθρο 37** αφορά στο έντυπο προγράμματος για τη διεξαγωγή παιγνίων και στοιχημάτων, (**παρ. 1**) που κυκλοφορεί με ευθύνη των αδειούχων και παρόχων για όλες τις μορφές στοιχηματισμού και αναρτάται αντίστοιχα στα καταστήματα ή στην ιστοσελίδα τους. Το έντυπο προγράμματος περιλαμβάνει (**παρ. 2**) όλες τις πληροφορίες σχετικά με τη μορφή, με το γεγονός επί του

οποίου διεξάγεται το στοίχημα, με τις ημερομηνίες και τις ώρες διεξαγωγής του, καθώς και με κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία που θα θεωρήσει αναγκαία η Ε.Ε.Ε.Π. Το έντυπο προγράμματος συμβάλλει στη διαφάνεια και στη φερεγγυότητα του στοιχήματος και μεγιστοποιεί την προστασία των παικτών από παράνομες ή παρελκυστικές πρακτικές.

Επί των άρθρων 38 έως 44

Οι προτεινόμενες διατάξεις των **άρθρων 39 έως 45** αφορούν ειδικότερα στα παίγνια και στοιχήματα που διεξάγονται με παιγνιομηχανήματα.

Το **άρθρο 38** διαλαμβάνει τα περί ψυχαγωγικών-τεχνικών παιγνίων, των οποίων η λειτουργία επιτρέπεται γενικώς μετά πιστοποίηση του χαρακτήρα τους και των χώρων όπου εγκαθίστανται από την Ε.Ε.Ε.Π. με έκδοση αδείας (**παρ. 1-2**). Τα πιστοποιημένα ψυχαγωγικά-τεχνικά παιγνιομηχανήματα οφείλουν να διαθέτουν κατάλληλη τεχνική υποδομή σύμφωνη με την κείμενη νομοθεσία, για την εγκατάσταση της οποίας ευθύνονται οι διεξάγοντες τα παίγνια επί ποινή προστίμου ή και ανάκλησης της αδείας. Διευκρινίζονται περαιτέρω (**παρ. 3**) τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που μπορούν να τύχουν αδείας. Απαγορεύεται, η εκμετάλλευση τεχνικών παιγνιομηχανημάτων από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα καθώς και (**παρ. 4**) η διαχείρισή τους από φυσικά πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί σε σοβαρά ποινικά αδικήματα.

Το **άρθρο 39** αφορά στην αδειοδότηση διεξαγωγής τυχερών παιγνίων με παιγνιομηχανήματα, διαδικασία η οποία θέτει σύνθετα και λεπτά προβλήματα, πολλώ μάλλον που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στη χώρα μας. Για το λόγο αυτό επιλέχθηκε η μέθοδος της σταδιακής απελευθέρωσης.

Με την **παρ. 1** προβλέπεται ότι στην Ελληνική επικράτεια λειτουργούν συνολικά 35.000 παιγνιομηχανήματα.

Με την **παρ. 2** προβλέπεται ότι η ΟΠΑΠ Α.Ε. λαμβάνει μία άδεια για 16.500 παιγνιομηχανήματα, που απορρέει από τη σύμβασή της με το Δημόσιο, η οποία κυρώθηκε με το ν. 2843/2000. Τα 15.000 παιγνιομηχανήματα από αυτά θα διατεθούν για εκμετάλλευση αποκλειστικά σε πρακτορεία της, ενώ τα υπόλοιπα 1.500 θα διατεθούν για εκμετάλλευση σε πρακτορεία της Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε.

Η **παρ. 3** αφορά το τίμημα και τον τρόπο καταβολής του για την κτήση της αδείας. Με την **παρ. 4** προβλέπεται ότι η άδεια ισχύει για 10 έτη από τη χορήγησή της. Στην **παρ. 5** ρυθμίζονται τα θέματα της ενδεχόμενης επέκτασης της αδείας κατόπιν αιτήματος του κατόχου και με τους ίδιους όρους πλην του τιμήματος. Τούτο είναι λογικό προκειμένου να συνεκτιμηθούν τα στοιχεία από την πραγματική λειτουργία της σχετικής αγοράς. Με την **παρ. 6** θεσπίζεται γενικά το αμεταβίβαστο των αδειών, επιτρέπεται όμως η ολική ή μερική εκχώρηση της εκμετάλλευσης των παιγνιομηχανημάτων και της διενέργειας τυχερών παιγνίων υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει η Ε.Ε.Ε.Π. Με την **παρ. 7** απαγορεύεται και στον εκμεταλλευόμενο την άδεια να παραχωρεί περαιτέρω την εκμετάλλευση με ή και χωρίς αντάλλαγμα. Τέλος, με την **παρ. 8**, προβλέπεται η δυνατότητα προκήρυξης με δημόσιο

διαγωνισμό των αδειών που αντιστοιχούν, εν όλω η εν μέρει στα υπόλοιπα παιγνιομηχανήματα.

Το **άρθρο 40** αφορά στις γενικές υποχρεώσεις των κατόχων αδειών, και καθορίζει ότι όλες οι νομικές και οικονομικές τους υποχρεώσεις οφείλουν να τηρούνται καθόλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας. Προβλέπει ειδικότερα ότι τα αδειοδοτηθέντα παιγνιομηχανήματα πρέπει να εγκατασταθούν και να λειτουργήσουν εντός 12 μηνών από την χορήγηση επί ποινή αφαιρέσεως τους από την άδεια μετά την παρέλευση απράκτου της προθεσμίας αυτής, χωρίς υποχρέωση του Δημοσίου να επιστρέψει τα καταβληθέντα σχετικά έξοδα (**παρ. 1**). Απαγορεύεται η μεταβολή της σύνθεσης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου τους και η προηγούμενη γνωστοποίηση στην Ε.Ε.Ε.Π. κάθε διάθεσης μετοχών ή μεταβίβασης λόγω κληρονομικής διαδοχής (**παρ. 2-3**). Προβλέπει ότι δίδεται μια μόνον άδεια για κάθε ανάδοχο και ότι απαγορεύεται στους κατόχους αδειών να είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους εταιρείες προς αποφυγή μονοπωλιακών και ολιγοπωλιακών καταστάσεων (**παρ. 4**).

Το **άρθρο 41** αφορά τις προδιαγραφές που οφείλουν να πληρούν τα παιγνιομηχανήματα. Προβλέπεται ότι η ταξινόμηση και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους ορίζονται και τροποποιούνται με αποφάσεις της Ε.Ε.Ε.Π. με γνώμονα τη σύννομη και ασφαλή λειτουργία τους καθώς και με την εξασφάλιση του απρόσκοπτου και αποτελεσματικού ελέγχου αυτών. Για την εγκατάστασή τους απαιτείται πιστοποίηση τύπου Α, Β, Γ, Δ ή Ε ανάλογα με τους χώρους για τους οποίους προορίζονται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 43. Τέλος, σε εμφανές σημείο όλων των παιγνιομηχανημάτων αναρτάται πινακίδα με τον αριθμό πιστοποίησης της Ε.Ε.Ε.Π., η οποία πρέπει να εμφανίζεται ηλεκτρονικά πριν την εισαγωγή του μέσου πληρωμής.

Το **άρθρο 42** αφορά την πιστοποίηση των καταστημάτων όπου εγκαθίστανται παιγνιομηχανήματα ανάλογα με τον τύπο τους και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της εγκατάστασης. Στην **παρ. 1** προβλέπεται η υποχρέωση έκδοσης πιστοποίησης από την Ε.Ε.Ε.Π., η οποία καθορίζει τους όρους, τα δικαιολογητικά της αίτησης και το ύψος του παραβόλου. Με την **παρ. 2** ορίζονται οι προδιαγραφές και η χωροθέτηση των αμιγών και των μεικτών χώρων. Με την **παρ. 3** προβλέπεται καταβολή ετήσιου τέλους λειτουργίας των πιστοποιημένων καταστημάτων. Με την **παρ. 4** εισάγεται ο υπεύθυνος εκμετάλλευσης του καταστήματος και τα προσόντα που οφείλει να διαθέτει, ενώ με την **παρ. 5** προβλέπονται περαιτέρω προδιαγραφές που πρέπει να τηρούνται από όλα τα πιστοποιημένα καταστήματα.

Ακολούθως, καθορίζονται στο **άρθρο 43** οι κατηγορίες πιστοποίησης των καταστημάτων, με περιγραφή των βασικών προδιαγραφών που απαιτούνται για τη χορήγηση πιστοποιήσεων τύπου Α, Β, Γ, Δ και Ε. Οι προδιαγραφές αυτές εξειδικεύονται με τον ΚΔΕΠ.

Το **άρθρο 44** προσδιορίζει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση παιγνίων και παιγνιομηχανημάτων. Οι πιστοποιήσεις παιγνίων χορηγούνται από την Ε.Ε.Ε.Π. (**παρ. 1**). Προβλέπεται σχετική αίτηση και φάκελος με στοιχεία που αφορούν στη φύση του παιγνίου, στην εμπορική του

ονομασία, στην περιγραφή της λειτουργίας του, στην κατάθεση πρωτότυπου δείγματος σε κατάλληλο ψηφιακό μέσο, στους όρους προσβασιμότητάς του από διάφορες ηλικίες παικτών, στην ενδεχόμενη ήδη υπάρχουσα διεθνή πιστοποίηση, στο κατάστημα διεξαγωγής του και κάθε άλλη πληροφορία που ορίζει η Ε.Ε.Ε.Π. με τον ΚΔΕΠ. (**παρ. 2**). Προβλέπεται εξάλλου και ειδική άδεια δοκιμαστικής λειτουργίας, υπό όρους, νέων παιγνίων (**παρ. 3**) καθώς και η ανάγκη πιστοποίησης όλων των παιγνιομηχανημάτων από την Ε.Ε.Ε.Π. (**παρ. 4**).

Επί των άρθρων 45 έως 49

Οι προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 45 έως 49 αφορά τη ρύθμιση των τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου και του διαδικτυακού στοιχήματος.

Το **άρθρο 45** ρυθμίζει τα της ειδικής αδειάς που απαιτείται για τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων και στοιχήματος μέσω διαδικτύου εντός της ελληνικής επικράτειας (**παρ. 1**). Η Ε.Ε.Ε.Π. καθορίζει (**παρ. 2**) τις προϋποθέσεις λειτουργίας και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των εξυπηρετητών και του λογισμικού των τυχερών παιγνίων και στοιχημάτων μέσω διαδικτύου, καθώς και τις υποχρεώσεις των αδειούχων και των φορέων εκμετάλλευσης με γνώμονα την εξασφάλιση της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στην προστασία των παικτών και του δημοσίου συμφέροντος. Με τις επόμενες παραγράφους καθορίζεται η διαδικασία αδειοδότησης. Σύμφωνα με την **παρ. 3**, ο Υπουργός Οικονομικών προκηρύσσει 15 μέχρι 50 άδειες, που χορηγούνται μετά από διεθνή πλειοδοτικό διαγωνισμό. Σε περίπτωση που δεν κατακυρωθεί το σύνολο των προκηρυχθεισών αδειών, οι εναπομείνασες άδειες επαναπροκηρύσσονται μετά πάροδο τουλάχιστον ενός έτους (**παρ. 4**). Ορίζεται πενταετής διάρκεια των αδειών από την κατακύρωση (**παρ. 5**). Δίνεται επίσης η δυνατότητα αίτησης από τον κάτοχο της αδειάς για επέκτασή της με τους ίδιους όρους και με νέο τίμημα, ένα χρόνο πριν από τη λήξη της (**παρ. 6**). Απαγορεύει η προκήρυξη νέων αδειών για μία πενταετία από τη δημοσίευση του νόμου, πράγμα που μπορεί να ικανοποιήσει τη νόμιμη προσδοκία δικαιώματος των αδειούχων (**παρ. 7**). Προβλέπεται επίσης (**παρ. 8**) ότι οι άδειες είναι προσωπικές και δεν μεταβιβάζονται, δίνεται μία μόνον άδεια σε κάθε ανάδοχο, η δε συνεκμετάλλευσή της με τρίτους απαγορεύεται απολύτως.

Το **άρθρο 46** ορίζει τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό. Η **παρ. 1** περιορίζει τη δυνατότητα συμμετοχής στο διαγωνισμό μόνο κεφαλαιουχικών εταιρειών με καταβεβλημένο κεφάλαιο 200.000 ευρώ, των οποίων τα μέλη των ΔΣ πρέπει να αποδεικνύουν άμεμπτο βίο, όροι που είναι απαραίτητοι για τη χρηστή διεξαγωγή της ιδιαίτερης αυτής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η **παρ. 2** προβλέπει προηγούμενη κατάθεση εγγυητικής επιστολής 100.000 ευρώ από πιστωτικό ίδρυμα που είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η **παρ. 3** προβλέπει ότι οι όροι της προκήρυξης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις και αναφέρεται ενδεικτικά σε έντεκα από τους όρους αυτούς που οφείλουν να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στην προκήρυξη. Οι όροι αυτοί εγγυώνται τη διαφάνεια διεξαγωγής των διαγωνισμών και την ίση μεταχείριση των συμμετεχόντων.

Στο **άρθρο 47** διευκρινίζονται οι υποχρεώσεις των κατόχων αδειών διαδικτυακού στοιχηματισμού. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι ο ανάδοχος οφείλει να έχει καταστατική έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2238/1994 και να μην έχει καταδικαστεί σε σοβαρά ποινικά αδικήματα (**παρ. 1**). Με την **παρ. 2** απαγορεύεται να είναι οι κάτοχοι άδειας συνδεδεμένες μεταξύ τους εταιρείες. Η **παρ. 3** απαγορεύει τη μεταβολή της σύνθεσης του εταιρικού ή του μετοχικού κεφαλαίου που αλλάζει τον έλεγχο της εταιρείας και θεσπίζει υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης στην Ε.Ε.Ε.Π. κάθε διάθεσης μετοχών. Η **παρ. 4** θεσπίζει υποχρέωση γνωστοποίησης στην Ε.Ε.Ε.Π. μεταβίβασης λόγω κληρονομικής διαδοχής. Στην **παρ. 5** προβλέπεται ότι με τον ΚΔΕΠ καθορίζονται οι προϋποθέσεις έκδοσης και επέκτασης των αδειών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τις υποχρεώσεις των μετόχων των αδειοδοτημένων εταιρειών και για τη διαδικασία επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων. Με την **παρ. 6** ορίζονται, για λόγους διαφάνειας, οι χρηματικές επιβαρύνσεις των κατόχων αδειάς και με την **παρ. 7** ότι οι ιστότοποι οφείλουν να έχουν ονομασία με κατάληξη .gr. Η **παρ. 8** προβλέπει ότι οι κάτοχοι αδειάς οφείλουν να αποθηκεύουν και να διατηρούν για μια τουλάχιστον δεκαετία όλα τα δεδομένα των διεξαγόμενων παιγνίων σε ασφαλή μέσο από το οποίο είναι σε θέση να τα αναπαράγει η Ε.Ε.Ε.Π. ανά πάσα στιγμή. Η **παρ. 9** προβλέπει ότι με τον ΚΔΕΠ καθορίζεται το ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο της αρχικής σελίδας των ιστότοπων διενέργειας τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, ενώ με την **παρ. 10** προβλέπεται η υποχρέωση των κατόχων αδειάς να τηρούν τις νομικές και οικονομικές τους υποχρεώσεις καθόλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας. Τέλος, οι **παρ. 11** και **12** καθορίζουν τους όρους κατάπτωσης ή αποδέσμευσης της εγγύησης.

Με τις διατάξεις αυτές αποσκοπείται η εξασφάλιση του συνεχούς ελέγχου διεξαγωγής των παιγνίων και των στοιχημάτων αυτών που λόγω του μέσου διεξαγωγής τους δεν είναι εφικτό να παρακολουθούνται με τις συνήθεις διαδικασίες.

Το **άρθρο 48** θεσπίζει απόλυτες απαγορεύσεις που ισχύουν για τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, και συγκεκριμένα την απαγόρευση οιασδήποτε στοιχηματισμού σε χρηματοπιστωτικά μέσα διακινούμενα στο Χρηματιστήριο Αθηνών (**παρ. 1**), την απαγόρευση της λειτουργίας ιστοτόπων τυχερών παιγνίων, των οποίων οι φορείς εκμετάλλευσης δεν είναι συγχρόνως και διαχειριστές (**παρ. 2**), την απαγόρευση της λειτουργίας ιστοτόπων από μη κατόχους άδειας (**παρ. 3**), καθώς και την απόλυτη απαγόρευση λειτουργίας ανταλλακτηρίων στοιχημάτων (**παρ. 4**). Προβλέπεται επίσης ειδική άδεια για τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων με άλλα οπτικοακουστικά ή ηλεκτρομαγνητικά μέσα (**παρ. 5**). Οι απαγορεύσεις αυτές αποσκοπούν αφενός μεν να αποκλείσουν τον επηρεασμό της χρηματαγοράς από κερδοσκοπικές απόπειρες και να αποφύγουν την παρείσφρηση στις σχετικές δραστηριότητες ανεύθυνων προσώπων. Η **παρ. 6** αφορά στα στοιχεία των παικτών, οι οποίοι πρέπει να αποδεικνύεται με τεχνικά μέσα που εξασφαλίζει ο πάροχος, ότι είναι ενήλικοι με συμπληρωμένο το 21^ο έτος της ηλικίας, ότι προσδιορίζονται ατομικά και ότι είναι εγγεγραμμένοι χρήστες έχοντας υπογράψει, κατά την πρώτη συμμετοχή τους, την σύμβαση προσχώρησης, της οποίας οι όροι και

οι προϋποθέσεις καθορίζονται και ελέγχονται από την Ε.Ε.Ε.Π. στα πλαίσια του ΚΔΕΠ.

Το **άρθρο 49** διευκρινίζει τους όρους των χρηματικών ροών που αναγκαστικά εμπλέκονται στον εξ αποστάσεως διαδικτυακό στοιχηματισμό. Ορίζεται ότι διενεργούνται υποχρεωτικά μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων ή ιδρυμάτων πληρωμών που είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, τα οποία οφείλουν μάλιστα να δίνουν ειδικό κωδικό για όλες τις σχετικές δοσοληψίες και να το γνωστοποιούν στην Ε.Ε.Ε.Π. (**παρ. 1**). Ο κάτοχος της άδειας διατηρεί ξεχωριστούς λογαριασμούς παικτών και ίδιο λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα πληρωμών που είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί νόμιμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα και υποχρεούται να εγγράφει εκεί τα ποσά που κατατέθηκαν από τους παίκτες ή που οφείλονται σ' αυτούς (**παρ. 2**). Απαγορεύεται επίσης η πληρωμή με μετρητά, επιτρεπόμενων μόνο των πληρωμών που γίνονται με επαληθεύσιμο τρόπο (**παρ. 3**). Τέλος, τα πιστωτικά ιδρύματα ή τα ιδρύματα πληρωμών που είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα οφείλουν περαιτέρω, επί ποινή προστίμου ίσου με το δεκαπλάσιο των διακινηθέντων παρανόμως ποσών αλλά όχι μικρότερο από 500 ευρώ, να ελέγχουν τη νομιμότητα των παρόχων και να μην διενεργούν πληρωμές σε όσους βρίσκονται στη μαύρη λίστα που καταρτίζει η Ε.Ε.Ε.Π. (**παρ. 4**).

Επί των άρθρων 50 έως 52

Οι διατάξεις των άρθρων 50 έως 52 αφορούν στις γενικές υποχρεώσεις αδειούχων, παρόχων και φορέων εκμετάλλευσης, και ειδικότερα στα παράβολα, τέλη, συμμετοχές του δημοσίου και φόρους (άρθρο 50), στις διοικητικές κυρώσεις (άρθρο 51) και στις ποινικές κυρώσεις (άρθρο 52).

Στο **άρθρο 50 (παρ. 1 έως 4)** συγκεκριμενοποιούνται και κατατάσσονται τα διοικητικά αυτά τέλη και ο τρόπος που εισπράττονται ανάλογα με το αν πρόκειται για τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια, για τυχερά παίγνια με παιγνιομηχανήματα ή μέσω του διαδικτύου, για την πιστοποίηση παιγνίων και καταστημάτων καθώς και για την εγγραφή στα μητρώα κατασκευαστών, εισαγωγέων και τεχνικών του κλάδου. Τα τέλη αυτά επιβάλλονται με τρόπο διαφανή και αντικειμενικό ώστε να ελαχιστοποιούνται οι πρόσθετες διοικητικές γραφειοκρατικές δαπάνες.

Η συμμετοχή του ελληνικού δημοσίου στα έσοδα ανέρχεται, σύμφωνα με την **παρ. 5**, στο 30% επί των μικτών κερδών για όλα τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται με παιγνιομηχανήματα ή μέσω του διαδικτύου. Το ποσοστό αυτό παρακρατείται από τον διεξάγοντα το παίγνιο ή το στοίχημα και αποδίδεται στο δημόσιο κάθε τρίμηνο, ενώ κάτοχος της άδειας και φορέας της εκμετάλλευσης ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την είσπραξη και απόδοση της συμμετοχής αυτής.

Προβλέπεται επίσης στην **παρ. 6** ότι, κατ'ελάχιστον το 20% του ποσού αυτού, διατίθεται σε κοινωνικές πολιτικές (άτομα με αναπηρίες, καταπολέμηση της

ανεργίας, απεξάρτηση από τα παίγνια κ.α.), καθώς και για τον πολιτισμό και τον αθλητισμό. Επίσης ποσοστό του ποσού αυτού θα αποδίδεται στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού για τις ίδιες πολιτικές καθώς και για τις διαδικαστικές ενέργειες που τους ανατίθενται βάσει του άρθρου 29 παρ. 3 περ. ια.

Όλα τα ως άνω τέλη, φόροι και δικαιώματα θεωρούνται δαπάνες και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, δεν συμψηφίζονται ούτε επιστρέφονται κατά τις διατάξεις του ν. 2238/1994. (**παρ. 7**).

Τα κέρδη των επιχειρήσεων διεξαγωγής και εκμετάλλευσης παιγνίων φορολογούνται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος, ενώ προβλέπεται ειδικά ο μη υπολογισμός των εξόδων εταιρείας που έχει την έδρα της στην αλλοδαπή προκειμένου να προσδιοριστεί το ύψος των καθαρών κερδών της που προκύπτουν από τη δραστηριότητά της στην Ελλάδα (**παρ. 8**).

Η **παρ. 9** καθορίζει τον τρόπο φορολογίας των παικτών που ευθυγραμμίζεται με τον τρόπο φορολόγησης των κερδών από λαχεία, σύμφωνα με το ν. 2961/2001, με μικρότερο όμως συντελεστή (10 αντί 20%). Ο φόρος αυτός παρακρατείται και αποδίδεται στο Δημόσιο κάθε μήνα από τους κατόχους των αδειών.

Με τις δύο τελευταίες **παραγράφους 10 και 11**, ο Υπουργός Οικονομικών, μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Ε.Π., καθορίζει τα ποσά όλων των ως άνω αναφερομένων παραβόλων, τελών και συμμετοχών του Δημοσίου, τις διαδικασίες βεβαίωσης, τον τρόπο είσπραξης και καταβολής τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, πέραν όσων ήδη προβλέπονται στις γενικές διατάξεις

Οι διατάξεις αυτές στοχεύουν στην εξασφάλιση και ασφαλή πραγματοποίηση εύλογων εσόδων του Δημοσίου.

Ως προς τις διοικητικές κυρώσεις, στο **άρθρο 51**, προβλέπεται καταρχήν ότι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις προβλέψεις του νόμου, η Ε.Ε.Ε.Π. μπορεί να επιβάλει πρόστιμο, ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβίασης, από 1.000 έως 2.000.000 ευρώ και ότι η προσφυγή εναντίον των αποφάσεων αυτών δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το μεγάλο εύρος των προστίμων οφείλεται στην εκτεταμένη ποικιλία των ενδεχομένων παραβιάσεων και στους διαφορετικούς βαθμούς βαρύτητας της κάθε μιας εξ αυτών (**παρ. 1**).

Η **παρ. 2** προβλέπει και τη σφράγιση του καταστήματος σε περιπτώσεις απουσίας της απαιτούμενης άδειας ή πιστοποίησης. Με την **παρ. 3** τιμωρείται η διεξαγωγή τυχερών παιγνίων χωρίς ατομική κάρτα παίκτη με πρόστιμο 5.000 ευρώ ανά διαπιστωμένη παράβαση και με αναστολή ή ανάκληση της άδειας, καθώς και με προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο του καταστήματος σε περιπτώσεις υποτροπής, ενώ με την **παρ. 4** ορίζεται ότι όσοι διεξάγοντες τυχερά παίγνια συμμετέχουν σ'αυτά τιμωρούνται με πρόστιμο 1.000 ευρώ ανά διαπιστωμένη παράβαση. Η **παρ. 5** αφορά στη μαύρη λίστα που οφείλει να τηρεί η Ε.Ε.Ε.Π. και στην οποία εγγράφει όλους τους εξυπηρετητές που προσφέρουν φιλοξενία σε παράνομους παρόχους διαδικτυακού στοιχήματος, ενώ η **παρ. 6** προβλέπει πρόστιμο 1.000 ευρώ ανά διαπιστωμένη παράβαση για όσους κατόχους αδειών δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του άρθρου 49 παρ. 2. Επίσης με την **παρ. 7** προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των κατόχων της άδειας με τις υποχρεώσεις

που απορρέουν από τη σύνδεση με το Π.Σ.Ε.Ε. Τέλος, ο ΚΔΕΠ θα προβλέψει τις λεπτομέρειες βεβαίωσης και καταβολής των προστίμων που θα εισπράττονται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ (**παρ. 8**).

Ως προς τις ποινικές κυρώσεις για παίγνια και στοιχήματα που διεξάγονται χωρίς άδεια, στο **άρθρο 52**, προβλέπεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή από 200.000 μέχρι 500.000 ευρώ (**παρ. 1**). Όποιος διαφημίζει τέτοια παίγνια ή στοιχήματα, χωρίς να είναι συνεργός, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και πρόστιμο από 100.000 μέχρι 200.000 ευρώ (**παρ. 2**). Όποιος συμμετέχει σε τέτοια παίγνια ή στοιχήματα, χωρίς να είναι συνεργός, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή 5.000 έως 20.000 ευρώ (**παρ. 3**). Όποιος εγκαθιστά και λειτουργεί τεχνικά-ψυχαγωγικά παίγνια χωρίς την κατάλληλη πιστοποίηση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή από 50.000 μέχρι 100.000 ευρώ (**παρ. 4**). Για τη λειτουργία τυχερών παιγνίων χωρίς πιστοποίηση, η ποινή φυλάκισης είναι τουλάχιστον τρία έτη και η χρηματική ποινή από 150.000 μέχρι 200.000 ευρώ ανά παιγνιομηχάνημα (**παρ. 5**). Αυστηρά τιμωρείται επίσης η μη τήρηση των διατάξεων για την προστασία των ανηλίκων με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 μηνών και πρόστιμο από 100.000 μέχρι 200.000 ευρώ (**παρ. 6**). Τιμωρούνται επίσης όσοι μετέχουν σε τυχερά παίγνια μέσω παρενθέτων φυσικών ή νομικών προσώπων (**παρ. 7**) καθώς και εκείνοι που μετατρέπουν τεχνικά σε τυχερά παίγνια (**παρ. 8**). Ακολούθως προβλέπεται ότι επί νομικών προσώπων, ως αυτουργοί των ως άνω αδικημάτων θεωρούνται οι αναφερόμενοι εκπρόσωποί τους (**παρ. 9**). Ο τεχνικός εξοπλισμός και τα παιγνιομηχάνηματα που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τέλεση των αδικημάτων αυτών κατάσχονται και μετά την έκδοση αμετάκλητης απόφασης περιέρχονται στην κυριότητα του ελληνικού δημοσίου (**παρ. 10**).

Επί των άρθρων 53 έως 54

Το **άρθρο 53** περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις και αφορά στη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων από ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Απαιτείται ειδική άδεια από την Ε.Ε.Ε.Π. μετά σύμφωνη γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Κάθε άδεια περιλαμβάνει τους ειδικούς όρους του κάθε εγκρινόμενου παιγνίου, ενώ με τον ΚΔΕΠ καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής.

- Το **άρθρο 54** αφορά στις τελικές και μεταβατικές διατάξεις που διευκρινίζουν τις καταργούμενες διατάξεις, τις διατάξεις άλλων συναφών νομοθετημάτων που διατηρούνται σε ισχύ, την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Ε.Π. μέχρι την συγκρότησή της, την μεταφορά στην Ε.Ε.Ε.Π. αρμοδιοτήτων που ασκούσαν ως τώρα από άλλα ειδικευμένα όργανα και την απαγόρευση οιοδήποτε παιγνίου ή στοιχήματος μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος σχεδίου νόμου.

Με την **παρ. 4** προβλέπεται ότι μέχρι την έκδοση του Οργανισμού της Ε.Ε.Ε.Π., του ΚΔΕΠ και του ΚΔΠ, τα σχετικά ζητήματα μπορούν να καθορίζονται με αποφάσεις της Ε.Ε.Ε.Π.

Στην **παρ. 6** προβλέπεται ότι τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Π. που θα διοριστούν προκειμένου να εξασφαλιστεί η λειτουργία του ελεγκτικού μηχανισμού και προ της επίσημης συγκρότησης της Ε.Ε.Ε.Π. συνεχίζουν ως μέλη της Ε.Ε.Ε.Π. καθόλη τη διάρκεια της πρώτης θητείας της.

Η **παρ. 10** εξειδικεύει την καταβολή των τελών του άρθρου 50 για την απόδοση της συμμετοχής του δημοσίου στις ιπποδρομίες.

Επιδίωξη του ανά χείρας σχεδίου νόμου είναι ένα σύγχρονο, αξιόπιστο, διαφανές σύστημα για τα τεχνικά-ψυχαγωγικά, τα τυχερά παίγνια με παιγνιομηχανήματα και τα τυχερά παίγνια μέσω διαδικτύου με άξονα την προστασία του Έλληνα πολίτη και τη χρηστή λειτουργία της σχετικής αγοράς, μια ισχυρή, επαγγελματική, αυστηρή και ακριβοδίκαιη Ε.Ε.Ε.Π. που ελέγχει και εποπτεύει τον τομέα αυτόν, καθώς και ένα ισορροπημένο φορολογικό καθεστώς του ιδιαίτερου αυτού τομέα παροχής υπηρεσιών που θα αποφέρει έσοδα στο ελληνικό δημόσιο σε μια συγκυρία που η ανάγκη αυτή είναι περισσότερο πιεστική παρά ποτέ.

Αυτά επιδιώκονται με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου και παρακαλείται η Εθνική Αντιπροσωπεία για την ψήφισή του.